

SJVFS 2016:33

Utkom från trycket
den 2 december 2016
Omtryck

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2015:25) om
miljöersättningar, ersättningar för ekologisk
produktion, kompensationsstöd och
djurvälståndersättningar;**

beslutade den 1 december 2016.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 1 kap. 41 och 42 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder och efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Vattenmyndigheterna, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen, Tillväxtverket och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2015:25) om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar¹

dels att 2 kap. 8 a § ska upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 6 § ordet ”mark” ska bytas ut mot ”ersättningsform”, i 15 kap. 1-3, 5 och 6 §§ ordet ”kor” ska bytas ut mot ”nötkreatur”,

dels att 1 kap. 10, 12, 14, 20, 20 a, 29 och 31 §§, 2 kap. 7-9 §§, 3 kap. 1 §, 6 kap. 3 och 5 §§, 7 kap. 1 §, 10 kap. 4 §, 11 kap. 2, 3 och 24 §§, 13 kap. 1 och 11 §§, 14 kap. 7 och 8 §§, 15 kap. 3 och 4 §§, och bilaga 1 och 3, samt rubrikerna närmast före 6 kap. 4 och 6 §§, 11 kap. 2 § och 12 kap. 5 f § ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 6 a, 27 b §§ och 9 kap. 13 § och närmast före 1 kap. 6 a § och 9 kap. 13 § nya rubriker av följande lydelse.

Författningen och det allmänna rådet kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER.....	3
2 KAP. SKALA FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL.....	19
3 KAP. BETESMARKER OCH SLÅTTERÄNGAR	21
4 KAP. FÄBODAR.....	29
5 KAP. RESTAURERING AV BETESMARKER OCH SLÅTTERÄNGAR.....	31
6 KAP. VALLODLING.....	33

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2016:11.

7 KAP. SKÖTSEL AV VÅTMARKER OCH DAMMAR	34
8 KAP. MINSKAT KVÄVELÄCKAGE	36
9 KAP. SKYDDSZONER	38
10 KAP. HOTADE HUSDJURSRASER	39
11 KAP. EKOLOGISK PRODUKTION OCH OMSTÄLLNING TILL EKOLOGISKPRODUKTION	41
12 KAP. KOMPENSATIONSSTÖD	46
13 KAP. EXTRA DJUROMSORG FÖR FÅR.....	49
14 KAP. EXTRA DJUROMSORG FÖR SUGGOR	51
15 KAP. UTÖKAD KLÖVHÄLSOVÅRD FÖR MJÖLKKOR	53
Bilaga 1	56
Bilaga 2	59
Bilaga 3	91
Bilaga 4	107
Bilaga 5	108
Bilaga 6	109
Bilaga 7	110
Bilaga 8	111
Bilaga 9	112

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Ersättningsformer

1 § Denna författning gäller följande former av ersättningar:

1. Miljö- och klimatvänligt jordbruk (miljöersättningar):
  - a) betesmarker och slåtterängar
  - b) fåbodar
  - c) restaurering av betesmarker och slåtterängar
  - d) vallodling
  - e) skötsel av våtmarker och dammar
  - f) minskat kväveläckage
  - g) skyddszoner
  - h) hotade husdjursraser
2. Ekologisk produktion:
  - a) ekologisk produktion
  - b) omställning till ekologisk produktion
3. Kompensationsstöd
4. Djurvälståndersättningar
  - a) extra djuromsorg för får
  - b) extra djuromsorg för suggor
  - c) utökad klövhälsovård för mjölkkor

Definitioner

2 § I denna författning förstås med:

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
<i>Besättning:</i>	Samtliga djur som hålls på den eller de produktionsplatser som ingår i åtagandet.
<i>Betesmarker och slåtterängar:</i>	Med samlingsnamnet betesmarker och slåtterängar i dessa föreskrifter avses ägoslaget betesmark. Det innebär för miljöersättningar följande typer av marker: betesmark, slåtteräng, alvarbete, skogsbete, mosaikbetesmark, gräsfattig mark samt fåbodbete. Det innebär för ersättningarna för ekologisk produktion och kompensationsstöd följande typer av betesmarker och slåtterängar: betesmark, slåtteräng samt fåbodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd.

Betesmark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som sköts med bete, avslagning eller putsning samt är bevuxet med gräs, örter eller hävdad ljung som är dugligt som foder.

Slätteräng

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slätter eller för slätter kompletterat med efterbete eller lövtäkt. Slätterängen ska vara bevuxen med gräs, örter eller hävdad ljung som är dugligt som foder.

Fäodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd

Ett jordbruksskifte som uppfyller definitionen för fäodbete samtidigt som marken uppfyller definition för betesmark.

Generellt för betesmark, slätteräng och fäodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd

Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som betesmark eller slätteräng. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som betesmark eller slätteräng.

För att ett skifte ska räknas som betesmark eller slätteräng ska marken klassificeras som ägoslaget betesmark i blockdatabasen. Mark som inte är klassificerad som ägoslaget betesmark i blockdatabasen kan klassificeras som betesmark eller slätteräng om marken har tydliga inslag av hävdgynnade arter eller har höga natur- eller kulturvärden knutna till slätter- eller beteshävd.

Ytor tätt med träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement eller som saknar tillräckligt med gräs eller örter, ska bedömas i enlighet med 1 kap. 3 §. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 som är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljung ingår alltid i skiftesarealen.

Skogsbete

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som skogsbete.

Som skogsbete räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som skogsbete. Marken ska betas av djurslagen nötkreatur, får, get eller häst. Skogsbetet ska huvudsakligen bestå av skog med ett till övervägande del spontant uppkommet trädbestånd. Trädbeståndet ska ha inslag av gamla träd eller på annat sätt visa på att en lång kontinuitet råder i trädsiktet. Området ska sakna påtagliga indikationer på storskaliga kontinuitetsbrott till exempel trakthygge eller på att marken använts som inäga annat än i liten omfattning före jordbrukets mekanisering. Områdets markvegetation ska vara betespräglad och det ska finnas gräs, örter och ris som är dugligt som foder. Vegetationen ska innehålla växtarter eller ha en vegetationsstruktur som visar på en långvarig beteshävd. Ytor med ett träd- eller buskskikt som är svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- eller buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike som uppfyller definitionen i bilaga 6. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 som är bevuxna med gräs, örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark, alvarbete eller mosaikbetesmark ska räknas som skogsbete om dessa områden uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är skogsbete.

Alvarbete

Ett jordbruksskifte på Öland eller Gotland som inte är åkermark och som används till bete. Marken ska vara alvarmark. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som alvarbete.

Som alvarbete räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som alvarbete. Områdets markvegetation ska bestå av gräs, örter och ris som är dugligt som foder. Men de gräs och örter som växer på marken ska som helhet inte växa så tätt att marken klarar kraven i betesmarksdefinitionen för betesmark. Ytor med ett träd- eller buskskikt som är svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs är

fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenvmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 6. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 som är bevuxna med gräs örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark eller skogsbete ska räknas som alvarbete under förutsättning att skiftet huvudsakligen är alvarbete.

Mosaikbetesmark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete eller slåtter. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som mosaikbetesmark. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som mosaikbetesmark. Mark på Öland och Gotland räknas inte som mosaikbetesmark. Som mosaikbetesmark räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som mosaikbetesmark.

Marken ska vara bevuxen med gräs, örter eller ris som är duglig som foder.

Mosaikbetesmarken ska ha ett så stort inslag av element enligt pro rata bedömningen för betesmarker och slåtterängar i 1 kap. 3 § att dessa tillsammans täcker mer än 50 procent men mindre än 90 procent av skiftet som helhet.

Mark som kan klassas som betesmark, slåtteräng, alvarbete, skogsbete eller fäbodbete får inte räknas som mosaikbetesmark. Ytor med ett träd- eller buskskikt som är svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar.

De värdefulla landskapselement som berörs, är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenvmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 6. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 som är bevuxna med gräs örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mark som skulle kunna klassas som betesmark, slåtteräng, alvarbete, skogsbete eller fäbodbete om igenväxning röjs bort eller om marken restaureras och det är lämpligt för markens natur- och kulturvärden får inte räknas som

mosaikbetesmark. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark eller skogsbete ska räknas som mosaikbetesmark om dessa områden uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är mosaikbetesmark.

Gräsfattig mark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete eller slätter. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som gräsfattig mark. Områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som gräsfattig mark. Som gräsfattig mark kan räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som gräsfattig mark. Alvarmark på Öland och Gotland räknas inte som gräsfattig mark. Som gräsfattig mark räknas marker som inte uppfyller definitionerna för betesmark, slätteräng, skogsbete, fäbodbete, alvarbete eller mosaikbete. Områdets markvegetation ska bestå av gräs, örter eller ris som är dugligt som foder men de gräs och örter som växer på marken ska som helhet inte växa så tätt att marken klarar kraven i definitionen för betesmark.

Ytor med ett träd- eller buskskikt som är svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs, är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 6. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 som är bevuxna med gräs örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mark som skulle kunna klassas som betesmark, slätteräng, alvarbete, skogsbete, mosaikbetesmark eller fäbodbete om igenväxning röjs bort eller om marken restaureras och detta är lämpligt får inte räknas.

Gräsfattiga marker ska ha höga naturvärden som är beroende av bete eller slätter för att bevaras eller utvecklas. De höga naturvärdena ska vara beroende av att det finns ett tätare träd- och buskskikt eller bero på att marken har en permanent vattenspegel.

Marker med permanent vatten ska vara tydligt betespåverkade och avgränsade till exempel genom att ej avbetad vegetation utgör yttergräns. Med höga naturvärden

för gräsfattiga marker avses förekomst av hotade arter, arter och biotoper som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter eller arter i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt fågeldirektivet (2009/147/EG). Höga naturvärden avser också naturtyperna löväng och trädbärande betesmark enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG). Höga naturvärden kan också avse hävdberoende nyckelbiotoper. Nyckelbiotop är ett begrepp definierat av Skogsstyrelsen. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark, skogsbete eller mosaikbetesmark ska räknas som gräsfattig mark om dessa områden uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är gräsfattig mark.

Fäbodbete

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till fritt bete eller bete i storhägn vid en fäbod som länsstyrelsen har godkänt. Marken ska betas av djurslagen nötkreatur, får, get eller häst, häst i kombination med övriga djurslag. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som fäbodbete. Som fäbodbete räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som fäbodbete.

- Brukningscentrum:* Det block eller det närmast belägna blocket där de för jordbruksföretagets drift viktigaste ekonomibyggnader är belägna.
- Blockdatabas:* Jordbruksverkets digitala register över jordbruksmarken i Sverige.
- Certifierad klövvårdare:* En klövvårdare som är certifierad enligt de krav som tagits fram av Svenska klövvårdsföreningen i samarbete med Biologiska Yrkeshögskolan Skara, Sveriges lantbruksuniversitet och Växa Sverige.
- Djurenhet:* Enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)².
- Djurhållare:* En fysisk eller juridisk person som håller djur på redovisad produktionsplats och är registrerad som djurhållare i Jordbruksverkets produktionsplatsregister.

---

² EUT L 227, 31.7.2014, s 18 (Celex 32014R0808).

<i>Ekologisk djurhållning:</i>	Djurhållning som har certifierats av ett godkänt kontrollorgan, enligt reglerna i rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 ³ .
<i>Ekologisk odling:</i>	Ekologisk odling som har certifierats enligt reglerna i förordning (EG) nr 834/2007.
<i>Ekologisk produktion:</i>	Fodertillverkning, växtodling eller djurhållning, som kontrolleras enligt reglerna i rådets förordning (EG) nr 834/2007.
<i>Flerfäbods-system:</i>	System där djur flyttas mellan en huvudfäbod och en eller flera kompletterande fäbodar under fäbods-säsongen.
<i>Fäbod i bruk:</i>	Fäbod som är godkänd av länsstyrelsen och som används till fritt bete eller bete i storhägn med minst 1,2 djurenheter av djurslagen nötkreatur, får och get. Därutöver får bete ske med häst. Under fäbods-säsongen ska dessa djur vid fäboden ha tillgång till minst 6 hektar fritt bete eller bete i storhägn. Fäboden ska ha kvar inslag av traditionell bebyggelse och den del som används för fäbodbruket får inte användas som permanentbostad. Två eller flera besättningar som sköts gemensamt inom ett fäbodområde berättigar till en ersättning för fäbod i bruk.
<i>Fäbods-säsong:</i>	Fäbods-säsongen är 1 juni till och med 15 september.
<i>Förna:</i>	Dött växtmaterial på marken som fortfarande har kvar sin struktur och ännu inte brutits ner.
<i>Godkänt kontrollorgan:</i>	Ett oberoende kontrollorgan som godkänts av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, enligt förordningen (1995:702) om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter.
<i>Grässvål:</i>	Hävdad markvegetation med sammanhållet rotskikt.
<i>Hygienklippning:</i>	En klippning på får som innebär att man under kyligare perioder eller av andra skäl, klipper runt blygden och runt juvret, men behåller resten av ullen.
<i>Hållandeperiod:</i>	Denna period börjar dagen efter det att ansökan om utbetalning kommer in till stödmyndigheten. Under perioden ska djurhållaren hålla minst det antal djur som finns med i ansökan.

---

³ EUT L 189, 20.7.2007, s 1 (Celex32007R0834).

<i>Jordbruksmark:</i>	Definitionen grundar sig på artikel 28 punkt 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 ⁴ . Utöver detta räknas som jordbruksmark även den mark som ingår i ett miljöersättningsåtagande där stödmyndigheten har fastställt marken som våtmark eller damm, skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmark, gräsfattig mark, fäbodbete eller mark som restaureras eller röjs till ägoslaget betesmark.
<i>Klippande eller skärande redskap:</i>	Redskap använda på ett sådant sätt att de ger en distinkt snittyta.
<i>Lövtäktsträd:</i>	Lövträd och hassel präglade av kontinuerlig lövtäkt eller som är möjliga att återuppta i hamling eller som kan ersätta utgående sådana träd inom eller bredvid samma betesmark eller slätteräng. Till kontinuerlig lövtäkt räknas åtgärder som är väl synliga. Alla grenar behöver inte tas bort och det är också tillåtet att ta bort en del av en gren.
<i>Naturliga impediment:</i>	Med naturliga impediment menas naturligt förekommande sandområden, stenar, hällar, berg i dagen och naturliga vattensamlingar.
<i>Omställning till ekologisk produktion</i>	Fodertillverkning, växtodling eller djurhållning, under omställning, som kontrolleras enligt reglerna i rådets förordning (EG) nr 834/2007 ⁵ .
<i>Satta i avel:</i>	Hondjur som är seminerade, betäckta eller släppta med handjur i avelssyfte och handjur som har betäckt eller är släppta med hondjur i avelssyfte.
<i>Skadlig ansamling av förna:</i>	En ansamling av förna som kan leda till uppluckring av grässvålen, kvävning av nya plantor eller på annat sätt skadar markens natur- och kulturmiljövärden.
<i>Slaktsvin:</i>	Djur som vid slakteri godkänts som livsmedel och klassificerats som slaktsvin eller unggalt.
<i>Tillskottsutfodring:</i>	Extra utfodring på bete som kan leda till ökad tillförsel av växtnäring till marken.
<i>Träd och buskar av igenväxningskaraktär:</i>	Träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag och som kan skada natur- eller kulturmiljövärden eller den foderproducerande markvegetationen. Hit räknas varken de träd eller buskar som

⁴ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

⁵ EUT L 189, 20.7.2007, s 1 (Celex32007R0834).

haft en funktion i, eller visar spår av, den äldre markanvändningen eller har ett särskilt natur- och kulturvärde. Inte heller deras ersättningsträd och ersättningsbuskar eller sådana träd och buskar som behövs som skydd för betesdjur i betesmarker eller slätterängar ska räknas som igenväxningsvegetation.

Vall: En gröda på åkermark som består av vallgräs eller vallbaljväxter eller en blandning av dessa.

Våtmark: Sådan mark där vatten under stor del av året finns nära under, eller strax över markytan samt vegetationstäckta vattenområden och vatten med vegetationsfria ytor och där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongsvariationerna.

Växtskyddsmedel: Samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG⁶.

Åkermark: Jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i ett sådant tillstånd att den kan användas för växtodling. Marken ska kunna användas utan någon särskild förberedande åtgärd annat än användande av gängse jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Marken ska kunna användas för växtodling varje år. Undantag kan göras för ett enskilt år om särskilda omständigheter föreligger.

Äldre markanvändning: Hävd som i allt väsentligt motsvarar den som tillämpades före jordbrukets storskaliga mekanisering och introduktionen av mineralgödsel efter andra världskriget. (SJVFS 2016:6)

Metod för bedömning, enligt pro rata av betesmark, slätteräng samt fäbodbeta som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd⁷

3 § I betesmarker, slätterängar och fäbodbeta som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd ska tillämpning av pro rata bedömning göras för följande element:

1. Ytor med träd- eller buskskikt som saknar tillräcklig mängd gräs, örter, hävdad ljungräs eller som är svåråtkomliga för betesdjuren.
2. Ytor med naturliga impediment.

⁶ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex 32009R1107).

⁷ Begrepp i förordning (EU) 640/2014 för proportionell bedömning av vissa marker. EUT L 181, 20.6.2014, s 48 Celex32014R0640).

3. Värdefulla landskapselement som inte är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljung. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 6.

Enskilda element som är 0,05 hektar eller mindre ska ingå i arealen om de tillsammans täcker högst 10 procent av blockets areal. För block där dessa element täcker mer än 10 procent men maximalt 30 procent av arealen ska arealen minskas med 20 procent. För block där dessa element täcker mer än 30 procent men maximalt 50 procent ska arealen minskas med 40 procent.

Sammanhängande områden med element som var för sig är 0,05 hektar eller mindre men tillsammans täcker mer än 50 procent av arealen får inte ingå i blocket. Om storleken på ett enskilt element är större än 0,05 hektar får det inte ingå i blocket.

Tvårvillkor och basvillkor

4 § Miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar enligt artikel 28, 29, 31 och 33 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013⁸ omfattas av tvårvillkor. Detta framgår av artikel 91 och 92 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008⁹.

För projektstöd till lantrasföreningar enligt artikel 28 punkt 9 förordning (EU) nr 1305/2013 framgår av artikel 92 i förordning (EU) nr 1306/2013 att undantag från tillämpning av tvårvillkor gäller.

Miljöersättningar omfattas även av basvillkor vilket framgår av artikel 28 punkt 3 förordning (EU) nr 1305/2013¹⁰. (*SJVFS 2016:6*).

5 § 17-17 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (*SJVFS 2014:41*) om direktstöd finns bestämmelser om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som ska iakttas för miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion och kompensationsstöd.

6 § Utöver tvårvillkor gäller även viss annan nationell lagstiftning. Dessa utgör tillsammans basvillkor för respektive ersättningsform, enligt bilaga 2.

Undantag från informationskrav

6 a § Den som söker miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och ersättning för djurens välbefinnande är undantagen från informationskravet enligt bilaga III, del 1, punkten 2.2 b i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). (*SJVFS 2016:33*).

⁸ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

⁹ EUT L 347, 20.12.2013, s 549 (Celex32013R1306).

¹⁰ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

Villkorsperiod för kompensationsstödet

7 § Villkoren för kompensationsstödet gäller under det år som ansökan avser.

Åtagande

Åtagandeperiod för miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion och djurvälståndersättningar

8 § Åtagandeperioden börjar den 1 januari det år ansökan om åtagande för miljöersättning, ersättningar för ekologisk produktion och djurvälståndersättningar avser. (SJVFS 2016:6).

När får miljöersättning beviljas efter miljöinvestering eller restaurering?

9 § Senast den 31 december året innan ett åtagande för betesmarker och slåtterängar samt fäbodan startar ska lantbrukaren ha utfört åtgärderna i länsstyrelsens beslut om miljöinvestering eller restaurering inom miljöersättning och meddelat länsstyrelsen att de kan slutbesiktiga miljöinvesteringen. Länsstyrelsen ska slutbesiktiga restaureringen senast den 15 juni det år ansökan om åtagande görs.

För att få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar gäller att miljöinvesteringen ska vara godkänd vid slutbesiktning senast den 15 juni det år åtagandet startar.

Vilka krav finns för att få ett åtagande godkänt?

10 § För att få ett åtagande för miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion eller djurvälståndersättningar godkänt, ska lantbrukaren ansöka om utbetalning samma år som denne söker ett åtagande.

För att få ett åtagande för ekologisk produktion godkänt direkt efter ett åtagande för omställning till ekologisk produktion räcker det att produktionen blir godkänd som ekologisk produktion av ett godkänt kontrollorgan senast sista ändringsdag.

För att få ett åtagande godkänt för miljöersättningar och djurvälståndersättningar ska det beräknade värdet vid utbetalning vara minst 1 000 kronor innan avdrag. (SJVFS 2016:33).

11 § För de lantbrukare som söker kompensationsstöd, ersättning för ekologisk produktion, ersättning för omställning till ekologisk produktion, extra djuromsorg för får, extra djuromsorg för saggor eller utökad klövhälsövård för mjölkkor gäller kravet på aktiv jordbrukare enligt artikel 9 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009¹¹, 17 § förordning (2014:1101) om EU:s direktstöd för jordbrukare och 9 a § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd. (SJVFS 2016:6).

¹¹ EUT L 227, 31.7.2014, s 1 (Celex 32014R0807).

Hur kan åtaganden kombineras?

12 §¹² Utöver vad som framgår av bilaga 3 i förordning (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder framgår det av bilaga 1 och 7, dessa föreskrifter, vilka åtaganden från programperiod 2007-2013 som är möjliga att kombinera med åtaganden i programperiod 2014-2020.

Möjliga kombinationer inom miljöersättningen för betesmarker och slätterängar framgår av bilaga 4 och 5. (SJVFS 2016:33).

När får ett åtagande från programperiod 2007-2013 avslutas?

13 § Ett åtagande för miljöersättning skötsel av våtmarker från programperiod 2007-2013 får inte avslutas om lantbrukaren får ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar i programperiod 2014-2020.

14 § Ett åtagande för certifierad ekologisk produktion eller kretsloppsinriktad produktion får avslutas om åtagandet i programperiod 2014-2020 omfattar minst 0,1 hektar mer mark sammanlagt inom omställning till ekologisk produktion och ekologisk produktion eller om ekologisk djurhållning läggs till.

Ett åtagande för omställning till ekologisk produktion och åtagande för ekologisk produktion i programperiod 2014-2020 ska dessutom sammanlagt innehålla samma mark och eventuellt åtagande för djurhållning som befintligt åtagande i programperiod 2007-2013. (SJVFS 2016:33).

15 § Ett åtagande för betesmarker och slätterängar i programperiod 2007-2013 får avslutas för den del av åtagandet som berörs om åtagandet för betesmarker och slätterängar eller fåbodar i programperiod 2014-2020 omfattar minst 0,1 hektar mer mark. Åtagandet ska dessutom omfatta samma mark med minst motsvarande skötselnivå och komplement som berörd del av det befintliga åtagandet.

Ett åtagande för markklassen restaurering av betesmarker och slätterängar inom miljöersättningen för betesmarker och slätterängar i programperiod 2007-2013 får inte avslutas när lantbrukaren får ett åtagande för restaurering i programperiod 2014-2020.

16 § Ett åtagande för minskat kväveläckage eller vallodling i programperiod 2007-2013 kan inte avslutas genom att söka ett åtagande i programperiod 2014-2020. (SJVFS 2016:6).

16 a § Ett åtagande för skyddszoner i programperiod 2007-2013 får avslutas om lantbrukaren söker åtagande i programperiod 2014-2020 och ansökan omfattar minst 0,1 hektar mer mark. Åtagandet i programperiod 2014-2020 ska dessutom omfatta samma mark som det tidigare åtagandet.

Ett åtagande för anpassade skyddszoner, inom miljöersättningen för naturfrämjande insatser på åkermark eller för att minska växtnäringsläckage från åkermark i programperiod 2007-2013, får däremot inte avslutas när lantbrukaren får ett åtagande för miljöersättningen för skyddszoner i programperiod 2014-2020. (SJVFS 2016:6).

16 b § Ett åtagande för hotade husdjursraser i programperiod 2007-2013 får avslutas om lantbrukaren söker åtagande i programperiod 2014-2020 och ansökan omfattar minst 0,15 djurenheter mer än det befintliga åtagandet. (SJVFS 2016:6).

---

¹² Ändringen innebär att det tidigare sista stycket upphävs.

Hur får ett befintligt åtagande utökas?

17 § För betesmarker och slåtterängar, fåbodar, skyddszoner och ersättning för ekologisk produktion är det möjligt att utöka ett åtagande med högst 10 procent mer areal inom befintlig åtagandeperiod. Detta gäller år två och tre i åtagandeperioden men från och med år fyra i åtagandeperioden ger en utökning av arealen nytt femårigt åtagande.

18 § För restaurering av betesmarker och slåtterängar, skötsel av våtmarker och dammar samt omställning till ekologisk produktion ger en utökning med ny mark en ny åtagandeperiod. Utökning med mer mark innebär att åtagandets slutår skjuts fram men att varje enskild mark i åtagandet behåller sitt ursprungliga slutår.

19 § För ekologisk produktion ger en utökning med åtagande för djurhållning en ny åtagandeperiod. För omställning till ekologisk produktion ger en utökning med djurhållning eller ett nytt djurslag en ny åtagandeperiod.

20 § För minskat kväveläckage och vallodling kan bara en utökning ske om lantbrukaren söker utbetalning för mer än 120 procent av sitt ursprungliga åtagande. Det blir då ett nytt femårigt åtagande. (SJVFS 2016:33).

20 a § För hotade husdjursraser kan bara en utökning ske om lantbrukaren söker utbetalning för mer än 150 procent av sitt ursprungliga åtagande. Det blir då ett nytt femårigt åtagande. (SJVFS 2016:33).

Hur kan ett befintligt åtagande omvandlas?

21 § Ett åtagande för miljöersättningar eller någon av ersättningarna för ekologisk produktion kan i syfte att uppnå högre miljönytta enbart omvandlas till ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar. Villkoren i 8 kap. 4§ första och andra stycket förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska vara uppfyllda.

Vilket åtagande styr åtagandeperioden vid övertagande?

22 § Om övertagaren har ett åtagande eller har sökt ett åtagande i programperiod 2014-2020 och tar över ett åtagande från programperiod 2007-2013, får övertagaren ett åtagande med åtagandeperiod, omfattning och villkor enligt programperiod 2014-2020. (SJVFS 2016:6).

22 a § Vid övertagande av ett åtagande, där övertagaren har ett befintligt åtagande för ersättningsformen, får övertagaren ett åtagande med åtagandeperiod och villkor enligt åtagandet med längst åtagandeperiod. (SJVFS 2016:6).

23 § Om övertagaren har ett åtagande eller har sökt ett åtagande för ersättningar för ekologisk produktion i programperiod 2014-2020 är det inte möjligt att ta över ett åtagande med kretsloppsriktad produktion från programperiod 2007-2013.

Om övertagaren har ett åtagande eller har sökt någon av ersättningarna för ekologisk produktion i programperiod 2014-2020 och tar över mark eller djurhållning som ingår i ett åtagande för certifierad ekologisk produktion från programperiod

2007-2013 kan åtagandet 2014-2020 bli antingen omställning till ekologisk produktion, ekologisk produktion eller en kombination av dessa.

Det som avgör vilka eller vilket åtagande övertagaren får 2014-2020 är om marken eller djurhållningen i åtagande från 2007-2013 är under omställning till ekologisk produktion eller i ekologisk produktion. (*SJVFS 2016:6*).

24 § *har upphävts genom (SJVFS 2016:6).*

Hur får ett befintligt åtagande anpassas?

25 § Om länsstyrelsen eller Jordbruksverket vid en kontroll eller på annat sätt fastställer att ett åtagandes omfattning skiljer sig från den omfattning sökanden angivit i sin ansökan om åtagande, ska stödmyndigheten anpassa åtagandets omfattning till de fastställda uppgifterna.

Hur får ett befintligt åtagande minskas eller avslutas?

26 § Ett åtagande som minskas eller avslutas i förtid kan leda till återkrav för aktuella delar.

27 § Ett åtagande får minskas eller avslutas i förtid utan återkrav i följande fall.

1. Enligt 8 kap. 6 § och 9 kap. 11 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.
2. Enligt artikel 47.2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013¹³ om,
  - a) ett arrende eller ett avtal om nyttjanderätt inte kan förlängas,
  - b) marken, eller den ersättningsgrundande enheten, inte längre finns kvar i sökandens ägo på grund av försäljning,
  - c) marken som berörs av åtagandet överläts och övertagaren inte tar över åtagandet.
3. Om sökanden upphör helt med jordbruksverksamhet.
4. Vid force majeure och exceptionella händelser enligt artikel 47.4 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013¹⁴ och enligt artikel 4 Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 640/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet och villkor för avslag på eller indragning av betalningar samt administrativa sanktioner som gäller för direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och tvärvillkor¹⁵. (*SJVFS 2016:6*).

27 a § Om en revidering av nitratkänsligt område gör att marken som ingår i ett åtagande inte längre tillhör nitratkänsligt område gäller följande:

1. Ett åtagande för skyddszoner ska ligga kvar tills åtagandeperioden är fullföljd. Däremot är det inte möjligt att förlänga den del av åtagandet som då inte längre ligger inom nitratkänsligt område.
2. Ett åtagande för minskat kväveläckage får minskas proportionerligt. Det innebär att åtagandearealen efter minskningen ska utgöra minst samma andel

¹³ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

¹⁴ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

¹⁵ EUT L 181, 20.6.2014, s 48 (Celex32014R0640).

av lantbrukarens totala åkermarksareal inom nitratkänsligt område som det befintliga åtagandet. (SJVFS 2016:6).

27 b § För åtagande för miljöersättningarna för betesmarker och slåtterängar, fäboddar, restaurering av betesmarker och slåtterängar, skötsel av våtmarker och dammar, skyddszoner samt ersättningen för ekologisk produktion som avslutas i förtid och där 27 § inte kan tillämpas ska återkrav beräknas för den mark, i respektive ersättningsform, som tas bort enligt följande principer.

1. Om åtagandet avslutas efter att det första eller det andra året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 100 procent av den utbetalda ersättningen.
2. Om åtagandet avslutas efter att det tredje året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 50 procent av den utbetalda ersättningen.
3. Om åtagandet avslutas efter att det fjärde året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 25 procent av den utbetalda ersättningen.

Enligt 8 kap. 6 § och 9 kap. 11 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska åtagandet hävas för den areal som tagits bort om minskningen är så stor att den skulle äventyra syftet med åtagandet. I de fall hela åtagandet hävs ska återkrav beräknas på samma sätt som anges i punkterna 1-3 i denna paragraf. (SJVFS 2016:33).

Utbetalning

Vad krävs för att få full utbetalning?

28 § För att lantbrukaren ska beviljas full utbetalning för miljöersättningar eller ersättningar för ekologisk produktion måste lantbrukaren följa tvärvillkoren och basvillkoren i bilaga 2.

För att lantbrukaren ska beviljas full utbetalning för kompensationsstöd eller djurvälståndersättningar måste lantbrukaren följa tvärvillkoren.

29 § För att vara berättigad till utbetalning av ersättning enligt 6, 9, 11 och 12 kap. ska lantbrukaren så eller plantera grödan senast den 30 juni ansökningsåret. (SJVFS 2016:33).

30 § Ersättning lämnas för vändtegar som hör till skiftet och som behövs för odlingen. (SJVFS 2016:6).

30 a § Ersättning för skyddszoner mot vattendrag lämnas inte om produktvillkor för växtskyddsmedel som används på intilliggande åkermark kräver en skyddszon.

Innan lantbrukaren använder växtskyddsmedlet ska denne meddela länsstyrelsen att ansökan om utbetalning för skyddszonen dras tillbaka. (SJVFS 2016:6).

Hur får utbetalningar kombineras?

31 § Utbetalning av ersättning enligt denna författning för våtmarker och dammar får kombineras med utbetalning av andra motsvarande ersättningar enligt förordningen (SJVFS 1995:133) om miljöstödet, förordningen (1997:1336) om miljöstödet, förordningen (2000:577) om stöd för miljö- och landsbygdsutvecklingsåtgärder, samt förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder inom samma företag men inte för samma mark. (SJVFS 2016:33).

32 § Lantbrukare som får ersättning för mark i ekologisk produktion eller ersättning för omställning till ekologisk produktion i programperiod 2014-2020 kan inte samtidigt få ersättning för samma mark för traditionell odling av bruna bönor enligt åtagande i programperiod 2007-2013.

Undantag

33 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i detta kapitel.

Övriga regleringar för miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar

34 § Grundläggande bestämmelser om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar finns i:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005¹⁶,
2. Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 807/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om införande av övergångsbestämmelser¹⁷,
3. Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)¹⁸,
4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008¹⁹,
5. Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets

¹⁶ EUT L 347, 20.12.2013, s 487 (Celex 32013R1305).

¹⁷ EUT L 227, 31.7.2014, s 1 (Celex 32014R0807).

¹⁸ EUT L 227, 31.7.2014, s 18 (Celex 32014R0808).

¹⁹ EUT L 347, 20.12.2013, s 549 (Celex32013R1306).

förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations-och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor²⁰,

6. Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 640/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations-och kontrollsystemet och villkor för avslag på eller indragning av betalningar samt administrativa sanktioner som gäller för direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och tvärvillkor²¹,
7. Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordningen (EEG) nr 2092/91²²,
8. Kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll²³,
9. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för lantbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009²⁴, samt
10. Förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

35 § I Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:2) om ansökan om jordbrukarstöd, finns bland annat bestämmelser om:

1. ansökan om åtagande,
2. ansökan om utbetalning,
3. sista ändringsdag, och
4. anmälan om övertagande.

2 KAP. SKALA FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL

Bestämmelser för alla villkor i alla ersättningsformer samt kompensationsstöd

1 § Reglerna i detta kapitel gäller avdrag på grund av villkorsfel och hel eller delvis hävning av åtaganden för samtliga ersättningar i dessa föreskrifter samt avdrag på grund av villkorsfel i kompensationsstödet. (*SJVFS 2016:6*).

2 § Om stödmyndigheten konstaterar att en lantbrukare inte följt ett villkor ska myndigheten göra ett avdrag från utbetalningen eller häva åtagandet helt eller delvis. Det framgår av 3-10 §§ och i bilaga 3 hur stora avdragen ska vara samt när hel eller delvis hävning ska ske.

3 § Om det finns särskilda skäl kan stödmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i det här kapitlet.

²⁰ EUT L 227, 31.7.2014, s 69 (Celex32014R0809).

²¹ EUT L 181, 20.6.2014, s 48 (Celex32014R0640).

²² EUT L 189, 20.7.2007, s 1 (Celex32007R0834).

²³ EUT L 250, 18.9.2008, s 1 (Celex32008R0889).

²⁴ EUT L 347, 20.12.2013, s 608 (Celex3202013R1307).

Allmänt råd till 3 §

Stödmyndigheten bör göra mindre villkorsavdrag eller inget avdrag alls om villkorsfelet beror på särskilda skäl.

Följande situationer kan till exempel vara särskilda skäl:

- 1. Extremt väder som inte är tillräckligt allvarligt för att vara force majeure så som regn under hela skördeperioden.*
- 2. Försenad sådd då grödan blivit förstörd och behöver sås om.*
- 3. Gröda som blivit uppäten eller förstörd av vilt på ett sätt som varit svårt att förebygga.*
- 4. Rovdjursangrepp som var svåra att förutse eller förebygga.*
- 5. Bekämpning av växt- eller djursjukdomar och invasiva arter.*
- 6. När det beräknade avdraget för igenväxning blir orimligt då marken där igenväxningen finns sammanfaller med den ytan som orsakar neddragning enligt pro rata.*

Om lantbrukaren själv meddelar myndigheten om villkorsfelet kan även det utgöra särskilda skäl för att göra mindre avdrag eller inget avdrag alls. Det gäller inte om lantbrukaren är informerad om en kommande kontroll.

Vad är ett upprepat fel?

4 § Stödmyndigheten ska bedöma om lantbrukaren har upprepat ett fel när följande förutsättningar är uppfyllda.

1. Felet konstaterades det år som villkoret senast kontrollerades.
2. Stödmyndigheten meddelade lantbrukaren om det felet då.
3. Det är samma villkor som inte är uppfyllt.
4. Felet återkommer eller har inte åtgärdats under programperiod 2014-2020.

Dubbelt villkorsavdrag

5 § Om lantbrukaren upprepat ett villkorsfel enligt 4 § inom en ersättningsform eller kompensationsstödet ska stödmyndigheten göra ett dubbelt villkorsavdrag, under förutsättning att inget annat framgår av bilaga 3, för det konstaterade upprepade felet. (SJVFS 2016:6).

Hel eller delvis hävning av åtagande

6 § För miljöersättningarna vallodling och minskat kväveläckage samt för ersättningarna för ekologisk produktion ska stödmyndigheten häva åtagandet om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av den areal som ingår i ansökan om utbetalning för respektive ersättning. För kompensationsstödet ska stödmyndigheten avslå ansökan om utbetalning om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av den areal som ingår i ansökan om utbetalning.

För miljöersättningarna för skyddszoner samt för betesmarker och slåtterängar ska stödmyndigheten häva åtagandet om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av den areal som ingår i åtagandet. Det gäller inte om den konstaterar fel enligt villkor i 3 kap. 14 eller 16 §§ eller om marken är betad men inte tillräckligt väl avbetad för att uppfylla villkoren i 3 kap. 11 § punkt 2, 13 § punkt 2 eller 15 § punkt 2.

Utöver första stycket ska stödmyndigheten häva åtagandet för ersättningarna för ekologisk produktion om den konstaterar ett eller flera villkorsfel som är av stor betydelse för certifieringen. (SJVFS 2016:6).

6 a § För miljöersättningen för hotade husdjursraser ska stödmyndigheten häva åtagandet om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av djuren som ingår i ansökan om utbetalning. Antalet djur som berörs ska vara fler än tre. (SJVFS 2016:6).

6 b § För djurvälståndersättningarna för extra djuromsorg för får eller saggor ska stödmyndigheten häva åtagandet om en lantbrukare har villkorsfel på fyra eller fler punkter enligt bilaga 3. (SJVFS 2016:6).

7 § För miljöersättningen betesmarker och slåtterängar ska stödmyndigheten häva åtagandet för all mark inom en markklass på ett skifte om den konstaterar igenväxning på 30 procent eller mer av markklassarealen på skiftet. (SJVFS 2016:33).

8 § Om lantbrukaren något efterföljande år har upprepat ett fel på 20 procent eller mer av all konstaterad areal eller konstaterat antal djur inom ersättningsformen ska stödmyndigheten häva åtagandet. (SJVFS 2016:33).

8 a § *har upphävts genom (SJVFS 2016:33).*

9 § För miljöersättningen betesmarker och slåtterängar ska stödmyndigheten, utöver vad som framgår av 8 §, häva åtagandet för all mark inom en markklass på ett skifte om den konstaterar upprepad igenväxning på 20 procent eller mer på samma skifte. (SJVFS 2016:33).

Minskning av ersättning vid villkorsfel på en viss areal eller ett visst antal djur

10 § Vid villkorsfel på en viss areal ska stödmyndigheten räkna ut storleken på avdraget på följande sätt:

1. Om en större areal konstateras på ett skifte än vad lantbrukaren har sökt utbetalning för ska mellanskillnaden kompensera för areal med villkorsfel på det skiftet.
2. Det procentuella avdraget av arealen på blocket på grund av pro rata-neddragning ska användas också vid beräkning av areal med villkorsfel på skiftet.

Villkorsavdrag får inte vara större än årets utbetalning av ersättning,

1. för skiftet eller
2. för det aktuella djurslaget.

3 KAP. BETESMARKER OCH SLÅTTERÄNGAR

Vilka krav finns för att få ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar?

1 § Första året marken ingår i ett åtagande för betesmarker och slåtterängar i programperiod 2014-2020 ska den också omfattas av lantbrukarens ansökan om utbetalning. Följande år räcker det att skiften motsvarande 75 procent av befintlig åtagandearreal ingår i ansökan om utbetalning. Varje enskilt skifte måste dock ingå i ansökan om utbetalning minst vartannat år. (SJVFS 2016:33).

2 § Lantbrukaren kan få ersättning för skötsel som bevarar och förstärker hävdberoende natur- och kulturmiljövärden i följande fastställda markklasser:

1. betesmarker och slätterängar med allmänna värden,
2. betesmarker med särskilda värden,
3. slätterängar med särskilda värden,
4. mosaikbetesmarker,
5. alvarbete,
6. skogsbete,
7. gräsfattiga marker.

Markklasserna kan inte överlappa varandra. Utöver dessa markklasser kan lantbrukare få ersättning för mark som saknar fastställd markklass men som uppfyller definitionen för betesmark eller definitionen för slätteräng i 1 kap. 2 §. Skötseln ska utföras på samma mark under hela åtagandeperioden.

3 § Lantbrukaren kan inte få ersättning för mark som samtidigt får miljöersättning för restaurering av betesmarker och slätterängar, fäbodan eller miljöinvestering för engångsröjning enligt förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

Det är inte heller möjligt att få ersättning för skötsel på mark där länsstyrelsen bedömer att skötseln motverkar att syftet med stödet uppnås.

Vilka kriterier måste marken uppfylla för att kunna få en fastställd markklass?

4 § Stödmyndigheten fattar beslut om vilka marker som berättigar till ersättning samt fastställer markklassen. Följande ska framgå:

1. En motivering med beskrivning till vilken markklass skiftet ska ha.
2. En bestämd markklass med en yta och areal.

5 § För att marken ska uppfylla kriterierna för de fastställda markklasserna betesmarker med särskilda värden, slätterängar med särskilda värden eller mosaikbetesmarker krävs att:

1. Den aktuella definitionen i 1 kap. 2 § är uppfylld.
2. Marken har höga kulturvärden kopplade till odlingslandskapet eller höga naturvärden som visar på långvarig slätter- eller beteshävd. Dessa värden ska gynnas av särskild skötsel enligt minst ett av de särskilda skötselvillkoren i 14 eller 16 §§. Dessa särskilda skötselvillkor ska vara fastställda.
3. Om marken har värden som är kopplade till fältskiktet får den endast i liten grad vara påverkad av gödsling eller andra produktionshöjande åtgärder. Om marken däremot har värden som är kopplade till annat än fältskiktet får den inte vara starkt påverkad av gödsling eller andra produktionshöjande åtgärder.

Stödmyndigheten fastställer de särskilda skötselvillkoren enligt 14 eller 16 §§ för marken.

6 § För att marken ska uppfylla kriterierna för de fastställda markklasserna alvarbete, skogsbete eller gräsfattiga marker krävs att den aktuella definitionen i 1 kap. 2 § är uppfylld. Om stödmyndigheten bedömer att marken är i behov av särskilda skötselvillkor enligt 16 § ska dessa vara fastställda.

7 § För att marken ska uppfylla kriterierna för den fastställda markklassen betesmarker och slåtterängar med allmänna värden krävs att marken uppfyller definition för betesmark eller definitionen för slåtteräng enligt 1 kap. 2 § samt inte uppfyller kriterierna för betesmark med särskilda värden eller slåtteräng med särskilda värden enligt 5 §.

Vilka åtgärder får inte utföras på marken?

8 § På skifte som ingår i ett åtagande för betesmarker och slåtterängar är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel,
2. gödsla,
3. jordbearbeta,
4. göra insådd,
5. bedriva täkt av sten eller jord,
6. genomföra åtgärder som riskerar att skada fornlämningar eller värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 och
7. andra åtgärder som kan skada natur- och kulturvärden på skiftet.

Skötsel

9 § Det finns två nivåer av åtagande. Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån allmän skötsel eller om ett åtagande på åtagandenivån särskild skötsel.

Allmän skötsel

10 § Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån för allmän skötsel om lantbrukaren har ansökt om ett åtagande för betesmarker och slåtterängar och om marken har en fastställd markklass som är betesmarker och slåtterängar med allmänna värden, betesmarker med särskilda värden eller slåtteräng med särskilda värden. Detta är även möjligt om marken uppfyller definitionen för betesmark eller definitionen för slåtteräng enligt 1 kap. 2 §, men saknar fastställd markklass.

Vad krävs för att få ersättning för allmän skötsel?

11 § För att lantbrukaren ska få ersättning för allmän skötsel ska marken skötas på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.
2. Marken ska varje år skötas så att ingen skadlig ansamling av förna sker.
3. Betesmarker ska varje år betas av. Det ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Från och med år två i åtagandet får bete vartannat år ersättas med slåtter om det utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska då ske under perioden 1 juli till och med 31 oktober och skörden ska tas bort.
4. Slåtterängar ska varje år slås på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska ske under perioden 1 juli till och med 31 oktober och skörden ska tas bort.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2, 3 och 4 om den enskilda marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren 1 § är uppfyllda.

Särskild skötsel

12 § Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån för särskild skötsel om lantbrukaren har ansökt om det och om marken har en fastställd markklass som är betesmarker med särskilda värden, slåtterängar med särskilda värden, skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmarker eller gräsfattiga marker.

Vad krävs för att få ersättning för särskild skötsel för betesmarker med särskilda värden och slåtterängar med särskilda värden?

13 § För att lantbrukaren ska få ersättning för särskild skötsel för betesmarker med särskilda värden och slåtterängar med särskilda värden ska marken skötas på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.
2. Marken ska varje år skötas så att ingen skadlig ansamling av förna sker.
3. Betesmarken ska varje år betas av. Det ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Från och med år två i åtagandet får bete vartannat år ersättas med slåtter om det utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska ske under perioden 1 juli till och med 31 oktober och skörden ska tas bort.
4. Slåtterängen ska varje år slås med klippande eller skärande redskap på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska ske under perioden 1 juli till 31 oktober och skörden ska tas bort. Ängen ska varje år vara fagad.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2, 3 och 4 om den enskilda marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren i 1 § är uppfyllda.

14 § Utöver skötselvillkoren i 13 § ska lantbrukaren även sköta marken enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt i 5 §:

1. reglering av tillskottsutfodring av betesdjur,
2. när på året bete eller slåtter ska ske,
3. vilket utseende vegetationen, inklusive träd och buskar, ska ha vid vegetationsperiodens slut,
4. skötsel och underhåll av värdefulla landskapselement.

Länsstyrelsen ska precisera tillämpningen av dessa särskilda skötselvillkor för den enskilda marken.

Vilken skötsel krävs för att få ersättning för särskild skötsel för skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmarker och gräsfattiga marker?

15 § För att lantbrukaren ska få ersättning för särskild skötsel för skogsbete, alvarbete, mosaikbete och gräsfattiga marker krävs att marken sköts på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.
2. Marken ska varje år betas av så att det finns en tydlig betespåverkan över hela skiftet och så att ingen skadlig ansamling av förna sker. Detta ska vara

genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Länsstyrelsen får besluta att bete kan ersättas med slätter om den utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska då ske under perioden 1 juli till 31 oktober och skörden ska tas bort.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2 om marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren i 1 § är uppfyllda.

16 § Utöver skötselvillkoren i 15 § ska lantbrukaren även sköta marken enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt i 5 eller 6 §§:

1. reglering av tillskottsutfodring av betesdjur,
2. när på året bete ska ske,
3. vilket utseende vegetationen, inklusive träd och buskar, ska ha vid vegetationsperiodens slut,
4. skötsel och underhåll av värdefulla landskapselement.

Länsstyrelsen ska precisera tillämpningen av de särskilda skötselvillkoren för den enskilda marken.

Undantag

Vilka undantag finns?

17 § För samtliga marker som ger rätt till ersättning för betesmarker och slätterängar får länsstyrelsen besluta om:

1. Undantag från förbudet mot att använda växtskyddsmedel, enligt 8 § om detta krävs för att bekämpa växtsjukdomar och invasiva främmande arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden.
2. Undantag från förbudet mot att utföra åtgärder som riskerar att skada landskapselement samt natur- och kulturvärden på marken, enligt 8 §, om föreskrifter har beslutats eller beslut har fattats om förebyggande åtgärder enligt epizootilagen (1999:657). Av samma anledning får länsstyrelsen även ett enskilt år besluta om undantag från att marken varje år ska betas av så att ingen skadlig ansamling av förna sker enligt 11,13 och 15 §§.
3. Undantag från att marken måste skötas varje år så att ingen skadlig ansamling av förna sker, genom bete eller slätter, enligt 11, 13 och 15 §§, om exceptionella väderleksförhållanden eller högt vattenstånd gör det omöjligt att sköta marken enligt regelverket. Ersättningen får i detta fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.
4. Att tillåta markstörning, gödsling, täkt av sten eller jord, enligt 8 §, eller andra åtgärder om det sker med syfte att bevara eller utveckla natur- och kulturvärden i området.
5. Undantag från kravet att igenväxning ska hållas borta, enligt 11, 13 och 15 §§, om det görs för att stärka artbeståndet av en hotad art, under förutsättning att syftet med stödet ändå uppnås. Till hotade arter räknas arter på Artdatabankens rödlista i någon av kategorierna sårbar, starkt hotad eller akut hotad samt arter och biotoper som omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter eller nämns i Artskyddsförordningen (2007:845).

För blötare slätterängar som ingår i ett åtagande kan länsstyrelsen besluta om undantag, när det gäller i vilken omfattning skörden ska tas bort, om det ökar

miljönyttan eller om det är mycket svårt att föra bort skörden. Det samma gäller för slåtterängar som även ingår i ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar.

Komplement till miljöersättning för betesmarker och slåtterängar

18 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementen lieslätter, lövtäkt, efterbete, höhantering, bränning och svårtillgängliga platser. Komplementen ska syfta till att bevara och förstärka natur- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen fastställer omfattning och villkor.

Lieslätter

Vad kan man få ersättning för?

19 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet lieslätter om marken har markklassen slåtterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska minst ett av följande kriterier vara uppfyllt:

1. Slåtterängen har natur- eller kulturvärden som gynnas av lieslätter, eller
2. Det är inte möjligt att sköta slåtterängen rationellt på grund av att marken är stenbunden, trädrik, blöt eller sluttande.

Vilken skötsel krävs?

20 § Slåttern ska ske med lie eller motormanuell minislätterbalk. Högst 25 procent av marken får slås med traktor och slätterbalk. Länsstyrelsen får besluta att slätter bara får ske med lie eller andra redskap, särskilda metoder för slätter och när åtgärderna ska ske.

21 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte slåttern utföras.

Lövtäkt

Vad kan man få ersättning för?

22 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet lövtäkt om marken har markklassen betesmarker med särskilda värden, slåtterängar med särskilda värden, mosaikbetesmarker eller gräsfattiga marker och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska följande kriterier vara uppfyllda:

1. Marken har natur- eller kulturvärden som gynnas av lövtäkt.
2. Åtagandet måste omfatta minst tre fastställda lövtäktsträd.
3. Åtagandet får som mest omfatta tjugo fastställda lövtäktsträd per hektar och block. Träden ska finnas kvar under hela åtagandeperioden.

Vilken skötsel krävs?

23 § Den skötsel som krävs för lövtäkt är följande:

1. Om ett träd ska nyhamlas ska detta göras det första året i åtagandet.
2. Lövtäkt ska utföras på varje enskilt lövtäktsträd minst en gång under åtagandeperioden och senast den 30 september det sista året i åtagandet.

3. Länsstyrelsen ska besluta om när lövtäkten ska ske, hur lövtäkten ska utföras och övrig löpande skötsel av lövtäktsträden.

Om det gynnar naturvärdena får länsstyrelsen besluta att enstaka år får undantas från löpande skötsel.

Efterbete

Vad kan man få ersättning för?

24 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet efterbete om marken har markklassen slåtterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska slåtterängen ha natur- eller kulturvärden som gynnas av efterbete.

Vilken skötsel krävs?

25 § Senast den 31 oktober ska återväxten vara avbetad så att ingen skadlig ansamling av förna sker. Länsstyrelsen får även besluta när efterbetet ska ske, med vilka djurslag efterbete ska ske och hur efterbetet ska genomföras.

26 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte efterbetet utföras.

Höhantering

Vad kan man få ersättning för?

27 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet höhantering om marken har markklassen slåtterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska slåtterängen ha natur- eller kulturvärden som gynnas av höhantering.

Vilken skötsel krävs?

28 § Efter slåttern ska höet torka på slåtterängen innan det förs bort. Torkningen av höet ska ske antingen genom hässjning eller genom vändning.

29 § Länsstyrelsen får förutom skötselvillkoret i 28 § även besluta om följande skötselvillkor:

1. Vilka metoder och redskap som ska användas vid torkning av höet.
2. Vilken typ av hässja, volm eller liknande som ska användas vid hässjning.
3. När bortförsel av höet ska ske.
4. Att lantbrukaren ska meddela länsstyrelsen när åtgärden genomförs.

30 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte höhanteringen utföras.

Bränning

Vad kan man få ersättning för?

31 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet bränning om marken har markklassen betesmarker med särskilda värden, slåtterängar med särskilda värden eller mosaikbetesmarker och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska marken ha natur- eller kulturvärden som gynnas av bränning.

Om det gynnar naturvärdena får länsstyrelsen besluta att enstaka år får undantas från löpande skötsel.

Vilken skötsel krävs?

32 § Bränning eller andra åtgärder kopplade till bränning ska utföras löpande under åtagandeperioden.

33 § Länsstyrelsen ska förutom skötselvillkoret i 31 § även besluta om följande skötselvillkor:

1. Vilket år olika delar av marken ska brännas.
2. Med vilka metoder bränningen ska ske.
3. När på året bränningen ska ske.

Svårtillgängliga platser

Vad kan man få ersättning för?

34 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet svårtillgängliga platser om marken är belägen på en ö utan fast landförbindelse eller på svåråtkomliga platser i väglöst land samt har ett åtagande för särskild skötsel på mark med någon av följande markklasser:

1. betesmarker med särskilda värden,
2. mosaikbetesmarker,
3. alvarbete,
4. skogsbete
5. gräsfattiga marker.

Ersättning får även lämnas för skötsel av svåråtkomliga slåtterängar med särskilda värden i väglöst land.

Vilken skötsel krävs?

35 § För att få ersättning ska de villkor som anges för aktuell markklass i detta kapitel vara uppfyllda.

36 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning kan lantbrukaren inte få någon utbetalning för komplementet. Detta gäller även om villkoren i 1 § är uppfyllda.

4 KAP. FÄBODAR

Vilka krav finns för att få ersättning för fäbodar?

1 § Lantbrukaren kan få ersättning för att bevara miljön runt fäboden. Minsta tillåtna åtagande för fäbodar är en godkänd fäbod i bruk och sex hektar sammanhängande fäbodbete per fäbod. För att berättiga till ett åtagande måste marken vid varje fäbod betas med minst 1,2 djurenheter per år av djurslagen nötkreatur, får eller get.

2 § För att länsstyrelsen ska kunna fastställa en godkänd fäbod i bruk ska följande krav vara uppfyllda:

1. Fäboden innehåller minst en byggnad i traditionell stil med fungerande permanent tak. Byggnaden ska vara ursprunglig, restaurerad eller återuppbyggd.
2. Fäboden har historiskt brukats som fäbod.
3. Byggnader på fäboden används inte som permanentbostad och fäboden är tydligt avgränsad från hemgården både geografiskt och funktionsmässigt.
4. Fäboden uppfyller de särskilda kriterierna för fäbod som länsstyrelsen har beslutat om i länets handlingsplan.
5. Djuren vistas inte på fäboden eller fäbodbetet tidigare än 1 maj eller senare än 31 oktober.

När ett flerfäbodssystem som är godkänt av länsstyrelsen tillämpas är kriterierna de samma både för huvudfäboden och kompletterande fäbodar.

3 § Länsstyrelsen fastställer arealen för samtliga skiften med fäbodbete. Åtagandearalen måste vara minst sex hektar sammanhängande fritt bete eller bete i storhågn per fäbod. Dessutom får den inte vara större än:

1. antal djurenheter på fäboden, eller i flerfäbodsystemet, det första året i åtagandet multiplicerat med fem hektar,
2. den tillgängliga fäbodbetesarealen per fäbod,
3. det antal djurenheter länsstyrelsen eventuellt beslutat att det maximalt får vara per fäbod, eller flerfäbodsystem, multiplicerat med fem hektar.

Dessutom ska länsstyrelsen ta hänsyn till fäbodens traditionella användning samt andra uppgifter som har betydelse för åtagandet och som framgår av länets handlingsplan. Vidare ska länsstyrelsen ta hänsyn till vilket område som används till bete av djuren vid fäboden.

4 § Länsstyrelsen ska även fastställa om marken har markklassen fäbodbete som ger rätt till gårdsstöd eller fäbodbete som inte ger rätt till gårdsstöd. Följande ska även framgå:

1. En motivering med beskrivning till vilken markklass skiftet ska ha.
2. En bestämd markklass med en yta och areal.

Vilka åtgärder får inte utföras på marken?

5 § På skifte som omfattas av åtagande för fäbodar är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel,
2. gödsla,
3. jordbearbeta,

4. göra insådd,
5. bedriva täkt av sten eller jord,
6. genomföra åtgärder som riskerar att skada fornlämningar eller värdefulla landskapselement enligt bilaga 6 och
7. andra åtgärder som kan skada natur- och kulturvärden på skiftet.

Vilka villkor ställs på fåbodens skötsel?

6 § Åtagandearalen ska varje år betas med ett betestryck på minst 0,2 djurenheter per hektar. De tillåtna djurslagen är nötkreatur, får, get och häst. Djuren ska vistas vid fåboden minst två månader under fåbodsäsongen eller den tid som länsstyrelsen fastställer. Vid flerfåbodsystem ska djur vistas vid alla ingående fåbodas minst två månader under fåbodsäsongen eller den tid som länsstyrelsen fastställer. Vid flerfåbodsystem kan länsstyrelsen även bestämma under vilken period djuren ska vistas vid vilken fåbod. Ett djur kan endast tillgodoräknas en fåbod per säsong.

7 § Länsstyrelsen kan besluta om undantag från hur länge djuren ska vistas vid fåboden:

1. I de fall djuren under en period efterbetar slätterängar som ligger vid fåboden.
2. I de fall djuren på grund av särskilda skäl inte bör vistas på fåboden under delar av säsongen.

Ersättningen får i dessa fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.

8 § Utöver skötselvillkoret i 6 § ska lantbrukaren även sköta fåbodbetet enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt:

1. reglering av tillskottsutfodring av betesdjur,
2. när på året bete ska ske,
3. hur många djurenheter samt djur av respektive djurslag som är tillåtna att finnas vid fåboden,
4. reglering av bete med vissa djurslag.

Länsstyrelsen ska precisera tillämpningen av de särskilda skötselvillkoren för den enskilda marken.

Vilka undantag finns?

9 § För samtliga marker som ger rätt till ersättning för fåbodbete får länsstyrelsen besluta om:

1. Undantag från förbudet mot att använda växtskyddsmedel, enligt 5 § om det krävs för att bekämpa växtsjukdomar och invasiva främmande arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden,
2. Undantag från förbudet mot att utföra åtgärder som riskerar att skada biotopskyddade landskapselement samt natur- och kulturvärden på marken enligt 5 § om föreskrifter har beslutats eller beslut har fattats om förebyggande åtgärder enligt epizootilagen (1999:657). Av samma anledning får länsstyrelsen även ett enskilt år besluta om undantag från kravet på betestryck enligt 6 §.
3. Undantag från kravet på betestryck i 6 § om exceptionella väderleksförhållanden eller högt vattenstånd gör det omöjligt att sköta marken

enligt regelverket. Ersättningen får i detta fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.

4. Att tillåta markstörning, gödsling, täkt av sten eller jord enligt 5 § eller andra åtgärder om det sker med syfte att bevara natur- och kulturvärden i området.

Komplementet särskild skötsel av fäbodbeta

Vad kan man få ersättning för?

10 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet särskild skötsel av fäbodbeta om det finns ett åtagande för fäbodbeta på marken och följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Marken ska ha natur- och eller kulturvärden knutna till långvarig fäboddrift som gynnas av den särskilda skötseln. Dessa värden kräver särskild skötsel enligt minst ett av villkoren enligt 11 §.
2. Marken ska vara öppen fäbodvall eller bestå av fäbodskog. I fäbodskogen ska trädbeståndet till övervägande del vara spontant uppkommet och ha inslag av gamla träd eller på annat sätt visa på lång kontinuitet i trädskiktet. Beståndet ska även sakna påtagliga indikationer på trakthyggesbruk,
3. Marken uppfyller de särskilda kriterierna för komplementet som länsstyrelsen fastställt i handlingsplanen.
4. Ett eller flera av skötselvillkoren i 11 § ska vara fastställda.

Länsstyrelsen fastställer omfattning och villkor för komplementet.

Vilken skötsel krävs?

11 § Lantbrukaren ska sköta fäbodbetet enligt de av följande skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt i 10 §:

1. villkor för vegetationens utseende,
2. villkor för skötsel och underhåll av värdefulla landskapselement,
3. villkor för användande och synliggörande av fäbodstigar,
4. villkor för att träd och buskar av igenväxningskaraktär ska tas bort senast 31 oktober första stödåret och därefter hållas borta under hela åtagandeperioden.

5 KAP. RESTAURERING AV BETESMARKER OCH SLÅTTERÄNGAR

Vilken mark ger rätt till ersättning för restaurering av betesmarker och slåtterängar?

1 § Lantbrukaren kan få ersättning för mark som har varit brukad som betesmark eller slåtteräng. Marken ska ha eller kunna återfå höga natur- eller kulturvärden enligt något av följande:

1. Marken har vegetationstyper eller rester av sådana som visar på långvarig slåtter- eller beteshävd.
2. Marken har växtarter som visar på långvarig hävd.
3. Marken har andra biologiska värden som gynnas av slåtter- eller beteshävd.
4. Marken har djurarter som är beroende av långvarig betes- eller slåtterhävd eller har goda förutsättningar att återfå sådana.

5. Marken har eller kan återfå höga kulturhistoriska värden.

2 § Lantbrukaren kan få ersättning för mark som är igenvuxen, ohävdad eller kan uppgraderas till annan markanvändning med högre miljönytta. Marken ska under åtagandeperioden, ha förutsättningar att kunna restaureras till någon av följande markklasser:

1. betesmarker med särskilda värden,
2. slätterängar med särskilda värden,
3. mosaikbetesmarker,
4. alvarbete,
5. skogsbete,
6. gräsfattiga marker, eller
7. fäbodbete med komplementet särskild skötsel.

3 § Lantbrukaren kan inte få ersättning för mark som samtidigt ingår i ett åtagande för betesmarker och slätterängar eller ett åtagande för fäbodan i programperiod 2014-2020 eller i programperiod 2007-2013.

Marken får inte heller samtidigt ingå i miljöinvestering för engångsröjning i programperiod 2014-2020 eller miljöinvestering för restaurering av betesmarker och slätterängar i programperiod 2007-2013.

4 § Mark som ingår i ersättningen för restaurering av betesmarker och slätterängar, får samtidigt inte uppfylla förutsättningarna för miljöersättning för betesmarker och slätterängar eller miljöersättningen för fäbodan i programperiod 2014-2020. Marken får inte heller tidigare ha ingått i ett åtagande för betesmarker och slätterängar eller ha fått miljöinvestering för restaurering av betesmarker och slätterängar i programperiod 2007-2013. Länsstyrelsen får besluta om undantag från detta om:

1. målet för restaureringen är att uppfylla kraven för särskild skötsel av fäbodbete,
2. målet för restaureringen är att uppfylla kraven för annan markanvändning,
3. marken inte längre berättigar till ersättning på grund av ändrade regler för miljöersättning, eller
4. marken tidigare har brukats av annan lantbrukare.

Vad krävs för att ett åtagande ska godkännas?

5 § Lantbrukaren får påbörja restaureringsåtgärderna först när en ansökan om restaurering har kommit in till länsstyrelsen och de har lämnat ett skriftligt besked om att åtgärderna får påbörjas.

6 § Länsstyrelsen fattar beslut om vilka marker som berättigar till ersättning samt fastställer markklassen för restaurering.

7 § Länsstyrelsen ska fastställa en restaureringsplan som innehåller följande:

1. En motivering till markklassen restaurering.
2. En markklass med en yta och areal som är lika stort som skiftet.
3. En beskrivning av befintliga natur- och kulturvärden samt målet med restaureringen.
4. Vilka åtgärder som ska göras för att restaurera området.

5. Tidpunkt, metoder och omfattning för dessa åtgärder.

8 § Lantbrukaren ska följa planen för restaurering som länsstyrelsen har fastställt. Följande åtgärder är förbjudna och får inte göras på skiftet om det inte särskilt tillåts i restaureringsplanen:

1. använda växtskyddsmedel,
2. gödsla,
3. jordbearbeta,
4. göra insådd,
5. bedriva täkt av sten eller jord
6. genomföra åtgärder som riskerar att skada fornlämningar eller värdefulla landskapselement enligt bilaga 6, och
7. andra åtgärder som kan skada natur- och kulturvärden på skiftet.

Länsstyrelsens slutbesiktning av restaureringen

9 § Slututbetalning av restaureringen det sista året i åtagandeperioden kan göras först efter att länsstyrelsen har genomfört slutbesiktningen. Vid slutbesiktningen ska länsstyrelsen fastställa markklass för marken enligt 3 kap. 4-6 §§ eller 5 kap. 4 §.

Den fastställda markklassen börjar gälla kalenderåret efter att restaureringen har avslutats.

Marken ska bevaras som betesmark efter restaureringen

10 § Marken som länsstyrelsen fastställer vid slutbesiktning ska uppfylla kriterierna för aktuell markklass och skötas enligt villkoren för aktivitetskravet 9 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd i fem år från och med kalenderåret efter att restaureringen har avslutats. Under dessa fem år får inte någon av de förbjudna åtgärderna enligt 5 kap. 8 § utföras på marken. Länsstyrelsen kan medge undantag enligt 3 kap. 17 §.

6 KAP. VALLODLING

Vad kan man få ersättning för?

1 § Lantbrukare som odlar flerårig slåtter- och betesvall eller frövall som är korrekt anlagd och sköts enligt villkoren i 3-7 §§ kan söka ersättningen.

Vilka regler finns för åtagandet?

2 § Storleken på åtagandet är den areal lantbrukaren har sökt utbetalning för det första året i åtagandet.

Den som söker ska varje år odla vall enligt villkoren och söka utbetalning på en areal som motsvarar minst 80 procent av åtagandet och högst 120 procent av åtagandet. (SJVFS 2016:6).

Vallen ska vara huvudgröda

3 § Vallen ska vara huvudgröda under minst tre år i följd. De tre åren räknas från och med första året vallen ingår i ansökan om utbetalning. Vallen får brytas tidigast den 31 juli det tredje året. Från och med år fyra är vallen huvudgröda ett år i taget så länge den inte bryts tidigare än den 31 juli. Om vallen bryts och sås om börjar en ny period på tre år där vall måste vara huvudgröda om vallen tas med i ansökan om utbetalning. Den får då brytas tidigast 31 juli tredje året i den nya perioden, även om åtagandet då redan gått ut.

För stödåret 2015 är det möjligt att räkna de tre åren från och med 2014 om vallen ingick i ett åtagande för vallodling i programperiod 2007-2013 och om lantbrukaren sökte utbetalning för det 2014. (SJVFS 2016:33).

Vilka villkor finns för vallen som huvudgröda?

4 § Vallen är korrekt anlagd om följande är uppfyllt:

1. Vallen är sådd med vallgräs, vallbaljväxter eller en blandning av dessa.
2. Högst 50 procent insektsfrämjande fröblandning eller andra smakliga örter får blandas i vid sådden.

5 § Vallen ska varje år under den tid den är huvudgröda, bestå av godkänd vallgröda. Vallen är godkänd som gröda om växterna som täcker marken består av vallgräs, vallbaljväxter eller en blandning av dessa och har ett fodervärde. Dessutom får smakliga smalbladiga gräs och örter ingå men får inte vara dominerande. Rörflen får ingå i grödan om den sköts som vall. (SJVFS 2016:33).

Vilka skötselvillkor gäller under den tid som vallen är huvudgröda?

6 § På vallen får inga växtskyddsmedel spridas utom vid brytning av vallen.

7 § Vallen ska skötas varje år genom att någon av följande åtgärder är utförd senast den 31 oktober:

1. Vallen är slagen minst en gång och skörden är bortförd.
2. Vallen är betad motsvarande en vallskörd.

7 KAP. SKÖTSEL AV VÅTMARKER OCH DAMMAR

Vilka förutsättningar gäller för att få ett åtagande för skötsel?

1 § För att lantbrukaren ska få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar ska länsstyrelsen:

1. godkänna våtmarken och dammen och
2. fastställa den areal som kräver skötsel och underhåll.

Detta ska ske senast sista ändringsdag det år ansökan om åtagande för skötsel av våtmark eller damm avser.

För åtaganden som följer direkt på ett åtagande inom någon av de tidigare miljöersättningarna för våtmarker och dammar räknas marken som godkänd genom det tidigare åtagandet och genom att villkoren enligt punkt 2 kan fastställas på nytt efter sista ändringsdag. (SJVFS 2016:33).

Vad gäller för att länsstyrelsen ska godkänna våtmarken eller dammen?

2 § Länsstyrelsen ska godkänna våtmarken eller dammen för miljöersättningen om den är en godkänd miljöinvestering. Länsstyrelsen kan också godkänna en våtmark eller damm som inte är anlagd eller restaurerad med miljöinvestering, men som motsvarar de krav som ställs på en miljöinvestering när det gäller:

1. omfattning och placering,
2. målet för åtgärderna,
3. vilka metoder eller material som ska användas samt
4. eventuella övriga villkor för projektet.

Vad innehåller åtagandet?

3 § När länsstyrelsen beslutar om åtagande för skötsel av våtmarker eller dammar ska följande framgå:

1. vilken areal som åtagandet omfattar,
2. om våtmarken eller dammen är anlagd eller restaurerad med syftet näringsrening, biologisk mångfald eller en kombination av dessa,
3. vilken del av våtmarken eller dammen som tillhör ägoslaget våtmark och vilken del av våtmarken som tillhör ägoslaget betesmark, om det är aktuellt
4. vilka förbud som gäller och om länsstyrelsen beviljat något undantag, samt
5. vilka skötselvillkor som gäller.

Vilka förbud gäller?

4 § På mark som omfattas av åtagande för skötsel av våtmarker och dammar är det inte tillåtet att:

1. sprida gödselmedel,
2. använda växtskyddsmedel,
3. utfodra fisk, kräfter eller andra djur,
4. sätta ut fisk, kräfter eller andra djur,
5. sprida kalk och
6. förstöra eller ta bort våtmarker eller dammar, som ingår i åtagandet.

Länsstyrelsen får besluta om undantag från förbud enligt punkterna 3, 4 och 5 om det sker för att ytterligare förstärka syftet med våtmarken eller dammen. Länsstyrelsen får besluta om undantag från förbud enligt punkterna 2-5 vid bekämpning av växtsjukdomar och invasiva arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden.

Vilka skötselvillkor gäller?

5 § För att få ersättning ska lantbrukaren sköta våtmarken eller dammen på följande sätt:

1. Dammvallar, brunnar och övriga anläggningar ska underhållas så att deras funktion består under hela åtagandeperioden.
2. Vegetation som riskerar att försämra våtmarkens eller dammens funktion ska tas bort.

6 § Utöver skötselvillkoren i 5 § ska lantbrukaren även sköta våtmarken eller dammen enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt:

1. förbud mot att tömma våtmarken helt,
2. hur vattennivån får variera,
3. villkor för vegetationens utseende,
4. villkor för bete och slätter,
5. hur omgivande anläggningar och bebyggelse får uppföras.

Länsstyrelsen får precisera tillämpningen av de särskilda skötselvillkoren för den enskilda våtmarken eller dammen.

Länsstyrelsen får även besluta att villkor som kommer från slutbesiktningen av miljöinvestering ska gälla för åtagandet för skötseln.

8 KAP. MINSKAT KVÄVELÄCKAGE

Vad kan man få ersättning för?

1 § Lantbrukare med åkermark inom nitratkänsligt område kan få ersättning för odling av fånggröda eller för vårbearbetning.

Med fånggröda avses växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor och som odlas med syftet att minska växtnäringsförlusterna efter huvudgrödans skörd. Slätter-, frö- eller betesvall eller bevuxen träda får inte räknas som huvudgröda. Fånggröda får inte övergå till huvudgröda följande år.

Med vårbearbetning avses att ingen jordbearbetning sker efter skörd av en huvudgröda, efter en vall eller efter en bevuxen träda förrän efter årets slut.

Med nitratkänsligt område avses de områden som anges som känsliga i 2 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. (SJVFS 2016:6).

Vilka regler gäller för åtagandet?

2 § Storleken på åtagandet är den areal lantbrukaren har sökt utbetalning för det första året i åtagandet.

Åtagandet för minskat kväveläckage är den sammanlagda arealen för fånggröda och vårbearbetning. Om lantbrukaren kombinerar fånggröda och vårbearbetning på samma skifte räknas dock denna areal endast en gång. (SJVFS 2016:6).

3 § Lantbrukaren ska varje år odla fånggröda eller vårbearbeta marken enligt villkoren och söka utbetalning på en areal som motsvarar minst 80 procent av åtagandet och som mest 120 procent av åtagandet. Andelen fånggröda, vårbearbetning eller en kombination av de två delarna får variera från år till år. (SJVFS 2016:6).

Fånggröda

Vilka skötselvillkor gäller för sådd och etablering av fånggröda?

4 § Lantbrukaren ska så fånggrödan med en för arten och syftet med odlingen normal utsädesmängd. Fånggrödan ska sås vid en tidpunkt så att den kan utvecklas väl och ta upp kväve efter skörd av huvudgrödan. (SJVFS 2016:6).

5 § Etableringen av fånggrödan ska vara tillräcklig med hänsyn tagen till lokala förhållanden och väderlek. (SJVFS 2016:6).

6 § Följande utsäde är godkänt vid sådd av fånggröda.

1. Vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får utgöras av vallbaljväxter. Fånggrödan ska sås in i en annan huvudgröda än potatis, rotfrukter eller grönsaker.
2. Vitsenap, oljerättika eller rättika. Fånggrödan ska sås in i eller direkt efter skörd av en annan huvudgröda än potatis, rotfrukter eller grönsaker. Den kan också sås direkt efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker.
3. Höstråg eller westerwoldiskt rajgräs. Fånggrödan ska sås direkt efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker. (SJVFS 2016:6).

När får fånggrödan brytas?

7 § Om fånggrödan är vallgräs, vallgräs i blandning med vallbaljväxter, vitsenap, oljerättika eller rättika, får den brytas tidigast den 10 oktober. I Blekinge, Skåne och Hallands län får dessa fånggrödor brytas tidigast den 20 oktober.

Om fånggrödan är höstråg eller westerwoldiskt rajgräs får den brytas tidigast den 1 januari året efter stödåret. (SJVFS 2016:6).

Hur får fånggrödan användas?

8 § Lantbrukaren får inte använda fånggrödan för slätter, bete eller annan produktion före det datum då fånggrödan tidigast får brytas. (SJVFS 2016:6).

Hur får gödselmedel och växtskyddsmedel spridas?

9 § Gödselmedel eller växtskyddsmedel får inte spridas på marken mellan skörd av huvudgrödan och det datum då fånggrödan tidigast får brytas. (SJVFS 2016:6).

Vårbearbetning

Vad kan man få ersättning för?

10 § Lantbrukare kan få ersättning för vårbearbetning om:

1. Markanvändningen det aktuella stödåret är huvudgröda, vall eller bevuxen träda.
2. Marken jordbearbetas tidigast den 1 januari året efter stödåret. Lantbrukaren får dock utföra en grund jordbearbetning inför sådd av vitsenap, oljerättika eller rättika.
3. Marken sås med huvudgröda eller vall senast det datum som framgår av 1 kap. 29 § året efter aktuellt stödår. (SJVFS 2016:6).

11 § Skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker betraktas som jordbearbetning. Därför kan huvudgrödan potatis, rotfrukter eller grönsaker inte kombineras med vårbearbetning. (SJVFS 2016:6).

Hur får gödselmedel och växtskyddsmedel spridas?

12 § Efter skörd av en huvudgröda, efter den sista skörden av en vall eller efter en bevuxen träda får gödselmedel eller växtskyddsmedel spridas på marken tidigast den 1 januari året efter stödåret. (SJVFS 2016:6).

9 KAP. SKYDDSZONER

Vilka krav finns för att få ersättning för skyddszoner?

1 § Det är möjligt att få ersättning för skyddszon mot vattendrag och anpassad skyddszon i enlighet med 8 kap. 24-27 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

Lantbrukare kan få ersättning om de anlägger eller har skyddszoner i nitratkänsliga områden och sköter dessa enligt villkoren under åtagandeperioden. Med nitratkänsliga områden avses de områden som anges som känsliga i 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. (SJVFS 2016:6).

2 § Första året i åtagandeperioden ska hela åtagandearealen omfattas av lantbrukarens ansökan om utbetalning. (SJVFS 2016:6).

Vad krävs för att få ett åtagande för skyddszoner?

3 § Utöver vad som framgår av 8 kap. 8 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska varje enskild skyddszon vara minst 100 kvadratmeter. (SJVFS 2016:6).

4 § Utöver vad som framgår av 8 kap. 26 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder, får det för skyddszoner mot vattendrag inte finnas skog mellan skyddszonen och vattenområdet. Däremot får det finnas spridda träd och buskar.

Bredden på skyddszonen ska vara minst 6 meter och högst 20 meter. (SJVFS 2016:6).

5 § Det är inte möjligt att få ett åtagande för anpassade skyddszoner om kriterierna för skyddszon mot vattendrag i 4 § är uppfyllda.

Utöver vad som framgår av 8 kap. 27 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska länsstyrelsen fatta beslut om vilka marker som berättigar till ersättning för anpassade skyddszoner samt fastställa skyddszonens areal och placering. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav finns vid anläggning av skyddszoner?

6 § Lantbrukaren ska anlägga skyddszonen senast det datum som framgår av 1 kap. 29 §, dessa föreskrifter, det första året i åtagandeperioden.

Växtligheten på skyddszonen ska bestå av vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. En insektsfrämjande fröblandning kan blandas in vid sådd. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får utgöras av vallbaljväxter. Sådd ska ske med en för arten och syftet med odlingen normal utsädesmängd.

Skyddszoner som redan är etablerade vid åtagandeperiodens början omfattas inte av kravet på sådd. (SJVFS 2016:6).

Vilka villkor ställs på skyddszonens skötsel?

7 § Växtligheten på skyddszonen är godkänd om den utgörs av vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Dessutom får smalbladiga gräs och örter också ingå. (SJVFS 2016:6).

8 § På skyddszonen är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel och
2. gödsla. (SJVFS 2016:6).

9 § Skyddszonen får betas under hela betessäsongen. Efter den 30 juni får växtligheten på skyddszonen slås av och skördas. Den avslagna växtligheten ska föras bort om det bedöms att den kan skada växtligheten på skyddszonen.

Om växtligheten på skyddszonen riskerar att skada närbelägen utsädesodling genom oönskad pollinering får lantbrukaren slå av växtligheten på skyddszonen under hela året. (SJVFS 2016:6).

10 § Växtligheten på skyddszonen ska hållas i fullgott skick samt fri från skador. Vid dikning eller underhåll av diken och dränering får dock jordmassor läggas på skyddszonen. Vid täckdikning av ett intilliggande skifte får skyddszonen brytas igenom. Jordmassorna ska vara bortförda och skyddszonens växtlighet reparerad senast det datum som framgår av 1 kap. 29 § dessa föreskrifter. (SJVFS 2016:6).

11 § En skyddszon ska ligga obruten på samma mark under hela åtagandeperioden. Länsstyrelsen får dock i samband med en kontroll besluta att lantbrukaren ett enstaka år under åtagandeperioden får bryta och lägga om skyddszonen för att få en fullgod växtlighet. Om brytning och anläggning av ny växtlighet sker på skyddszonen ska detta ske under samma stödår och innan sista sådatum. (SJVFS 2016:6).

12 § Det sista året i åtagandeperioden får skyddszonen brytas tidigast den 10 oktober, utom i Blekinge, Skåne och Hallands län, där skyddszonen får brytas tidigast den 20 oktober. (SJVFS 2016:6).

Vilket undantag finns?

13 § Länsstyrelsen får besluta om undantag från villkoret att växtligheten inte får slås av tidigare än den 30 juni, enligt 9 § om det krävs för att bekämpa invasiva arter på skyddszonen. (SJVFS 2016:33).

10 KAP. HOTADE HUSDJURSRASER

Vilka krav finns för att kunna söka ersättning för hotade husdjursraser?

1 § Utöver vad som framgår av 8 kap. 28 och 29 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska den som söker ersättningen:

1. följa Jordbruksverkets fastställda avelsplan för rasen, samt

SJVFS 2016:33

2. ha sin besättning ansluten till härstamningskontroll godkänd av Jordbruksverket och följa de regler som gäller för årlig rapportering till respektive härstamningskontroll. Besättningen ska vara ansluten senast sista ansökningsdag. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav finns för åtagandet?

2 § Storleken på åtagandet är det antal djurenheter djurhållaren har sökt utbetalning för det första året i åtagandet.

Den som söker ska varje år hålla hotade husdjur enligt villkoren för ersättningen och söka utbetalning på det antal djurenheter som motsvarar minst 50 procent av åtagandet och högst 150 procent av åtagandet. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav finns för besättningen?

3 § Alla djur som ingår i ansökan om utbetalning ska vara individmärkta. (SJVFS 2016:6).

4 § Hondjur som ingår i ansökan om utbetalning får endast ha avkomma av samma ras som hondjuret under det år som hondjuret ingår i ansökan. (SJVFS 2016:33).

5 § Kastrerade djur berättigar inte till ersättning. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller under hållandeperioden?

6 § Hållandeperioden för får, getter och svin är 60 dagar. (SJVFS 2016:6).

7 § Under hållandeperioden är det möjligt att byta ut de får, getter och svin, som djurhållaren har angivit i ansökan om utbetalning, mot andra ersättningsberättigande får, getter eller svin. Bytet ska göras inom 10 dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Djurhållaren ska meddela Jordbruksverket inom 5 arbetsdagar att ett byte av djur har skett. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning. (SJVFS 2016:6).

Vilka villkor gäller för renrasigheten för varje djur?

8 § De djur som tidigare har ingått i någon av ersättningarna för hotade husdjursraser berättigar även fortsättningsvis till ersättning.

För de djur som tidigare inte har ingått i ersättningen ska djurhållaren styrka renrasighet med härstamningsuppgifter från godkänt härstamningsregister. (SJVFS 2016:6).

9 § Med renrasiga djur menas djur vilka har känd härstamning av samma ras i minst fyra generationer eller tillbaka till founders. Founders är djur från ursprungsbesättningen eller besättningarna. (SJVFS 2016:6).

Vilka djur kan ingå i ansökan om utbetalning?

10 § Det är enbart de djur som ingår i besättningens bevarande- eller avelsarbete som ger rätt till ersättning. Åldersvillkoren i 8 kap. 30 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska vara uppfyllda senast under hållandeperioden. (SJVFS 2016:6).

Hur beräknas antalet nötkreatur?

11 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av ersättning hämtas ur det Centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden löper från och med den 1 augusti året före det år ansökan avser till och med den 31 juli ansökningsåret. (SJVFS 2016:6).

12 § Den som söker får bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på produktionsplatsen och som är anmälda till CDB.

Ett djur får endast tillgodoräknas en djurhållare vid ett och samma räkningstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en produktionsplats anses djuret tillhöra den utrapporterande produktionsplatsen.

Under förutsättning att det inte beror på djurhållaren kan stödmyndigheten medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas, om det finns särskilda skäl. (SJVFS 2016:6).

11 KAP. EKOLOGISK PRODUKTION OCH OMSTÄLLNING TILL EKOLOGISKPRODUKTION

Allmänna regler för växtodling och djurhållning

Hur kan ett åtagande för växtodling kombineras med djurhållning?

1 § För att få ett åtagande för ekologisk djurhållning krävs att den som söker har ett åtagande för ekologisk växtodling. För att få ett åtagande för omställning till ekologisk djurhållning krävs att den som söker antingen har ett åtagande för omställning till ekologisk växtodling eller ett åtagande för ekologisk växtodling.

Vilka krav gäller när den som söker anmäler sin produktion till godkänt kontrollorgan?

2 § För att få ersättning för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion ska den som söker anmäla produktionen till ett godkänt kontrollorgan senast sista ansökningsdag det första året i åtagandeperioden.

Den som söker anmäler produktionen genom att skriva under och lämna in ett avtal till ett godkänt kontrollorgan. (SJVFS 2016:33).

3 § Senast den 15 juni ska den som söker:

1. anmäla all växtproduktion som ingår i åtagandet eller ansökan om åtagande till godkänt kontrollorgan och
2. anmäla all djurhållning som ingår i ansökan om utbetalning till godkänt kontrollorgan. (SJVFS 2016:33).

Vilka är skötselvillkoren?

4 § Lantbrukare som har ett åtagande för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion ska följa rådets förordning (EG) nr 834/2007²⁵ och kommissionens förordning (EG) nr 889/2008²⁶ för att få ersättning. (SJVFS 2016:6).

²⁵ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1. (Celex 32007R0834).

²⁶ EUT L 250, 18.9.2008, s. 1. (Celex 32008R0889).

Kontroll

5 § För att få rätt till ett åtagande och utbetalning ska lantbrukaren godkänna att stödmyndigheten får kontrollera följande:

1. anslutningen till ett godkänt kontrollorgan,
2. anslutningens omfattning, samt
3. de resultat av kontrollorganets kontroller som har betydelse för bedömning av om lantbrukaren har uppfyllt villkoren för ersättningen.

Lantbrukaren ska se till att information och handlingar från det godkända kontrollorganet lämnas till stödmyndigheten inom begärd tid.

6 § Lantbrukaren ska göra det möjligt för länsstyrelsen att kontrollera de uppgifter som denne har lämnat och som rådets förordning (EG) nr 834/2007²⁷ och kommissionens förordning (EG) nr 889/2008²⁸ ställer krav på. Kontrollerna ska ske mot bokföring, verifikationer, stödjande dokument eller motsvarande. Uppgifter behöver inte vara dokumenterade om de inte är relevanta för den typ av produktion lantbrukaren bedriver. Lantbrukaren ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året. (SJVFS 2016:6).

Regler för växtodling

Vilka särskilda villkor finns för odling av vissa grödor?

7 § För att ge rätt till ersättning ska grödan odlas med sikte på god skörd och för det syfte som grödan har redovisats för i SAM-ansökan.

8 § Spannmål och proteingrödor ska odlas för att tröskas eller ensileras. Oljeväxter, oljelin, bruna bönor, konservärtor och frövall ska odlas för att tröskas. Odling av stärkelsepotatis och hampa ger rätt till ersättning. Grönfoder ska bestå av ettåriga lantbruksgrödor och vara dugligt som foder för att ge rätt till ersättning. Vallgräs och vallbaljväxter får endast ingå som insädd i grönfoder.

Grödor som ger rätt till utbetalning inklusive vall får inte användas till energiproduktion.

Vilka särskilda villkor finns för hampa?

9 § Den som söker kan få ersättning för hampa endast om villkoren i artikel 32 och 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 är uppfyllda. Länsstyrelsen ska senast den 30 juni stödåret få in etikett från utsädesförpackningen samt uppgift om sort och utsädesmängd för de skiften där hampa odlas.

Vilka särskilda villkor finns för frövall?

10 § En frövall får endast bestå av en sort av vallbaljväxter eller vallgräs.

Den som söker ska kunna visa att det finns ett avtal med utsädesleverantör. Detta avtal ska finnas tillgängligt vid kontroll på plats.

²⁷ EUT L 189, 20.7.2007, s 1 (Celex32007R0834).

²⁸ EUT L 250, 18.9.2008, s 1 (Celex32008R0889).

Vilka särskilda villkor finns för frukt- och bärodling?

11 § För att en fruktodling ska ge rätt till ersättning, ska den ha minst 400 träd per hektar äpple (*Malus spp.*), päron (*Pyrus spp.*), plommon eller körsbär (*Prunus spp.*). Odling av surkörsbär (*Prunus cerasus*) ska ha minst 300 träd per hektar.

12 § För att en bärodling ska ge rätt till ersättning ska den ha minst

1. 30 000 plantor per hektar smultron (*Fragaria vesca*) eller lingon (*Vaccinium vitis-idaea*),
2. 16 000 plantor per hektar jordgubbar (*Fragaria ananassa*), tranbär (*Vaccinium spp.*) eller åkerbär (*Rubus arcticus*, *R x stellarcticus*),
3. 3 000 plantor per hektar hjortron (*Rubus chamaemorus*),
4. 2 000 plantor per hektar hallon, björnbär eller björnbärskorsningar (*Rubus spp.*),
5. 1 500 plantor per hektar vinbär (*Ribes spp.*), krusbär (*Ribes uva-crispa*), blåbär (*Vaccinium spp.*), nypon (*Rosa spp.*), aronia (*Aronia spp.*), rosenkvitten (*Chaenomeles spp.*) eller vindruvor (*Vitis spp.*),
6. 1 200 plantor per hektar havtorn (*Hippophae rhamnoides*) eller bärhäggmispel (*Amelanchier alnifolia*), eller
7. 600 plantor per hektar fläder (*Sambucus nigra*).

13 § Fruktträd ger rätt till ersättning även de år odlingen etableras eller förnygras. Den som söker ska dokumentera sina åtgärder i odlingen och visa upp dokumentationen vid kontroll.

14 § Bärodlingar ger rätt till ersättning även de år den som söker etablerar eller förnygrar odlingen.

Regler för djurhållning

Vilket är det minsta antal djur som krävs för att uppfylla djuråtagandet?

15 § Djurhållningen måste varje kalenderår under hela åtagandeperioden minst omfatta något av följande djurantal:

1. en tacka, en get eller en suga under hållandeperioden,
2. ett nötkreatur i genomsnitt,
3. två djurenheter av värphöns i genomsnitt,
4. två djurenheter av slaktkycklingar i genomsnitt, eller
5. ett slaktsvin som levererats till slakteri.

Vilken åkermark kan ge ytterligare ersättning för djurhållning?

16 § För utbetalning av ersättning för djurhållning i ekologisk produktion får endast åkermark med åtagande för ekologisk produktion användas vid beräkningen. För utbetalning av ersättning för djurhållning i omställning till ekologisk produktion får både åkermark i omställning till ekologisk produktion och åkermark i ekologisk produktion användas vid beräkningen.

Åkermarken berättigar endast till ersättning för djurhållning i ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion, i de fall den odlas med slätter- och betesvall eller med grödor som ger rätt till ersättning för växtodling. (SJVFS 2016:6).

Hur redovisas tackor, getter och suggor i ansökan om utbetalning?

17 § Lantbrukaren ska i ansökan om utbetalning ange det antal tackor, getter och suggor som utgör underlag för utbetalning av ersättning. Lantbrukaren ska hålla minst det antal djur som anges i ansökan om utbetalning enligt reglerna för ersättningarna för ekologisk produktion under en hållandeperiod av minst 60 dagar. (SJVFS 2016:6).

18 § Med tackor och getter avses de hondjur som har satts in i avel eller som är äldre än ett år. Villkoret ska uppfyllas senast under hållandeperioden för ansökningsåret.

Hur får ersättningsberättigande tackor, getter och suggor bytas ut?

19 § Tackor, getter och suggor som angivits i ansökan om utbetalning kan bytas ut mot andra ersättningsberättigande tackor, getter eller suggor under hållandeperioden.

Bytet ska göras inom 10 dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning.

Hur beräknas antalet nötkreatur?

20 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av ersättning hämtas ur centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för nötkreatur för åtagandet under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för omställning till ekologisk produktion och året efter går över till ett åtagande för ekologisk produktion räknas nötkreaturen från 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om lantbrukaren inte har sökt utbetalning för nötkreatur i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för miljöersättning för kretsloppsriktad produktion eller certifierad ekologisk produktion i programperiod 2007-2013 och sökt utbetalning för certifierad ekologisk produktion av nötkreatur i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion.

21 § Lantbrukaren får bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på produktionsplatsen och som är anmälda till CDB i tid.

Ett djur får endast tillgodoräknas en lantbrukare vid ett och samma räkningstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en produktionsplats anses djuret tillhöra den utrapporterande produktionsplatsen.

Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas, om det finns särskilda skäl.

Hur redovisas och beräknas slaktsvin?

22 § Lantbrukare kan få ersättning för det antal slaktsvin som slakterier rapporterar för lantbrukarens produktionsplats till Jordbruksverkets slaktregister i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:43) om slakteriers rapportering avseende slaktade djur.

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för slaktsvin för åtagandet under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för omställning till ekologisk produktion och året efter går över till ett åtagande för ekologisk produktion räknas slaktsvinen från 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som inte har sökt utbetalning för slaktsvin i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för miljöersättning för kretsloppsinriktad produktion eller certifierad ekologisk produktion i programperiod 2007-2013 och sökt utbetalning för certifierad ekologisk produktion av slaktsvin i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion

Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till Jordbruksverkets slaktregister får räknas, om det finns särskilda skäl.

Hur redovisas och beräknas värphöns och slaktkycklingar?

23 § Lantbrukaren ska i ansökan om utbetalning ange det genomsnittliga antalet värphöns och slaktkycklingar som hålls under räkningsperioden.

Det genomsnittliga antalet värphöns och slaktkycklingar beräknas genom att antalet djur som sätts in, oavsett om de satts in före räkningsperioden, eller inte, multipliceras med antalet dagar som djuren hålls under räkningsperioden samt delas med antalet dagar i räkningsperioden. Värphöns ger rätt till ersättning först efter 16 veckors ålder. Vid omgångsuppfödning behöver man inte räkna bort slaktkycklingar och värphöns som dör eller behöver avlivas innan hela omgången tas ur produktion.

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för djurslaget under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för omställning till ekologisk produktion och året efter går över till ett åtagande för ekologisk produktion räknas djurslaget från 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om lantbrukaren inte har ansökt om utbetalning för djurslaget i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För lantbrukaren som har haft ett åtagande för miljöersättning för kretsloppsinriktad produktion eller certifierad ekologisk produktion i programperiod 2007-2013 och sökt utbetalning för certifierad ekologisk produktion av värphöns och slaktkycklingar i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion.

Vilka undantag finns för omställning till ekologisk produktion?

24 § Lantbrukare som har ett åtagande för omställning till ekologisk växtodling och söker ett åtagande för omställning till ekologisk djurhållning eller lägger till ett djurslag till sitt åtagande undantas, under nedanstående förutsättning, från kraven på ekologiskt foder i rådets förordning (EG) nr 834/2007²⁹ och kommissionens förordning (EG) nr 889/2008³⁰ för det eller de djurslag som omställningen berör. Undantaget gäller under förutsättning att lantbrukaren inte tidigare fått ersättning för ekologisk djurhållning eller omställning till ekologisk djurhållning för det aktuella djurslaget eller djurslagen.

Undantaget gäller från och med den 1 januari det år lantbrukaren lägger till djurslaget i sin ansökan till och med den dag lantbrukaren anmäler djurhållningen till ett godkänt kontrollorgan. Senast sista ansökningsdag det år lantbrukaren söker åtagande för omställning till ekologisk djurhållning för det aktuella djurslaget eller djurslagen ska lantbrukaren anmäla djurhållningen till ett godkänt kontrollorgan. (SJVFS 2016:33).

12 KAP. KOMPENSATIONSSTÖD

Vilka villkor gäller för grödor som ingår i ansökan om utbetalning?

1 § Lantbrukaren ska sköta sina grödor enligt aktivitetskraven i 9 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.

Grovfodergrödor

Vad gäller för grovfodergrödor som odlas på åkermark?

2 § Den som söker kompensationsstöd för vall, grönfoder eller andra grovfodergrödor på åkermark ska sköta grödan varje år genom att någon av följande åtgärder är utförd senast den 31 oktober:

1. Grödan är slagen minst en gång och skörden är bortförd.
2. Grödan är betad motsvarande en vallskörd.

Grovfodergrödor får inte tröskas. (SJVFS 2016:6).

Vad gäller för betesmark och slåtteräng?

3 § Skötselvillkoren för betesmark och slåtteräng är följande:

Marken ska betas eller slås. Om marken slås ska skörden föras bort. Alla delar av skiftet ska vara synligt påverkade av bete eller slåtter. Det ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober.

Om länsstyrelsen har beviljat undantag från villkor för betesmarker och slåtterängar enligt reglerna i 3 och 4 kap. i dessa föreskrifter, ska lantbrukaren få samma undantag i kompensationsstödet.

²⁹ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1. (Celex 32007R0834).

³⁰ EUT L 250, 18.9.2008, s. 1. (Celex 32008R0889).

När får träda skördas om lantbrukaren söker utbetalning för typ av jordbruk 1, 2 eller 3?

3 a § Det framgår av 10 kap. 5 § andra stycket i förordningen (2015:406) om stöd om landsbygdsutvecklingsåtgärder att all åkermark och betesmark på företaget där grödan odlas och skördas eller betas som grovfoder ska redovisas och räknas som grovfodergröda.

Undantag gäller för träda som betas eller skördas först efter den 31 juli. Denna ska inte redovisas eller räknas som en grovfodergröda. (SJVFS 2016:6).

Växtodlingsgrödor

Vad gäller för alla växtodlingsgrödor?

4 § För att ge rätt till ersättning ska lantbrukaren odla växtodlingsgrödor med sikte på god skörd och för det syfte som grödan har redovisats för i SAM-ansökan.

Vallgräs och vallbaljväxter får endast ingå som insädd, utom vid odling av frövall. (SJVFS 2016:6).

Vilka särskilda villkor finns för spannmål?

5 § Den som söker ersättning för spannmål måste minst odla den till full axgång innan odlingen skördas eller avbryts.

Vilka särskilda villkor finns för hampa?

5 a § Den som söker kan få ersättning för hampa endast om villkoren i artikel 32 och 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013³¹ är uppfyllda.

Lantbrukaren ska senast den 30 juni stödåret lämna in etikett från utsädesförpackningen samt uppgift om sort och utsädesmängd för de skiften där hampa odlas till Länsstyrelsen. (SJVFS 2016:6).

Vilka särskilda villkor finns för frövall?

5 b § En frövall får endast bestå av en sort av vallbaljväxter eller vallgräs. Den som söker ska kunna visa att det finns ett avtal med utsädesleverantör. Detta avtal ska finnas tillgängligt vid kontroll. (SJVFS 2016:6).

Vilka särskilda villkor finns för energiskog?

5 c § Lantbrukare kan få ersättning för odling av energiskog, som består av snabbväxande skogsträd enligt definitionen i 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd. (SJVFS 2016:6).

Extensiva grödor

Vilka särskilda villkor finns det för extensiva grödor?

5 d § Extensiva grödor med undantag för skydds zoner och grüngödsling ska skördas minst en gång om året. (SJVFS 2016:6).

---

³¹ EUT L 347, 20.12.2013, s. 608 (Celex3202013R1307).

5 e § För att räknas som extensiv gröda ska skyddszoner ingå i ett miljöersättningsåtagande. Skyddszonen får skördas eller betas enligt villkoren för åtagandet. (SJVFS 2016:6).

Vilka villkor gäller särskilt om lantbrukaren söker utbetalning för jordbruk av typ 1, 2 eller 3?

5 f § Lantbrukare som även söker utbetalning för grovfodergrödor inom typ 1, 2 eller 3 omfattas av regeln i denna paragraf.

Om lantbrukaren redovisar rörfen, gröngödsling där materialet förs bort, vallgröda som används för energiändamål eller levereras till vallfodertork ska lantbrukaren kunna visa att grödan inte har använts som grovfoder genom att redogöra för hur grödan har använts, visa upp dokumentation av alla skördetillfällen, kontraktet med vallfodertork samt verifikationer. (SJVFS 2016:6).

Hur ska ersättning beräknas för företag med marker inom flera stödområden?

6 § För lantbrukare med areal över gränsen för nedtrappning och areal i mer än ett område trappas stödet i första hand ned i områden med lägst hektarbelopp. Återstående nedtrappning görs i övriga områden efter stigande hektarbelopp.

7 § För lantbrukare med grovfodergrödor inom flera stödområden, för vilka olika arealfaktorer tillämpas, får lantbrukaren ersättning enligt den arealfaktor som används för det stödområde där företagets brukningscentrum ligger. Om brukningscentrum ligger utanför stödområdet, tillämpas den arealfaktor som gäller för stödområdet med högst krav på antal djurenheter per hektar.

Hur ska tackor och getter redovisas i ansökan om utbetalning?

8 § Lantbrukaren ska i ansökan om utbetalning ange det antal tackor och getter som utgör underlag för utbetalning av ersättning. Hållandeperioden är minst 60 dagar. (SJVFS 2016:6).

9 § Med tackor och getter avses de hondjur som har satts in i avel eller som är äldre än ett år. Villkoret ska vara uppfyllt senast under hållandeperioden för ansökningsåret.

Hur får tackor och getter som ger rätt till ersättning bytas ut?

10 § Tackor och getter som lantbrukaren angivit i sin ansökan om utbetalning kan bytas ut mot andra ersättningsberättigande tackor eller getter under hållandeperioden. Bytet ska göras inom 10 dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning.

Hur beräknas antalet nötkreatur?

11 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av ersättning hämtas ur Centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden är från och med den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret.

12 § Lantbrukaren kan bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på produktionsplatsen och som är anmälda till CDB i tid. Ett djur får endast tillgodoräknas en lantbrukare vid ett och samma räkningsstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en produktionsplats anses djuret tillhöra den utrapporterande produktionsplatsen.

Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen, om det finns särskilda skäl, medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas.

Övergångsstöd

13 § Reglerna i detta kapitel gäller också för övergångsstöd enligt punkt 6 i övergångsbestämmelserna förordningen (2015:406) om stöd om landsbygdsutvecklingsåtgärder.

Om lantbrukaren söker övergångsstöd och har vall, grönfoder eller betesmark inom mer än ett av de stödområden som gällde 2014 tillgodoräknas djurinnehavet i första hand i området med högst ersättningsnivå. Återstående djurinnehav tillgodoräknas mark i övriga stödområden efter fallande ersättningsnivå. (SJVFS 2016:6).

13 KAP. EXTRA DJUROMSORG FÖR FÅR

Vilka krav finns för att kunna söka ersättning för extra djuromsorg för får?

1 § Utöver vad som framgår av 11 kap. 2-4 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska den som söker ersättningen

1. under hållandeperioden hålla det antal får som ingår i ansökan om utbetalning,
2. under hela året som ansökan om åtagandet gäller hålla minst ett får, och
3. sköta de får som ingår i åtagandet enligt villkoren i 4-14 §§.

Om fåren, under hållandeperioden, hålls på andra produktionsplatser än djurhållarens, ska dessa produktionsplatser framgå av stalljournalen. (SJVFS 2016:33).

Vilka krav gäller under hållandeperioden?

2 § Hållandeperioden för ersättningen är 60 dagar. (SJVFS 2016:6).

3 § Under hållandeperioden är det möjligt att byta ut enskilda får mot andra ersättningsberättigande får. Bytet ska göras inom 10 dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning. (SJVFS 2016:6).

4 § För att ge rätt till ersättning ska de får som djurhållaren söker ersättning för, senast under hållandeperioden, vara satta i avel eller vara äldre än ett år. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller för en produktionsplan?

5 § Djurhållaren ska ha en dokumenterad och uppdaterad produktionsplan som omfattar genomförda och planerade aktiviteter under det år ansökan gäller. Denna produktionsplan ska finnas senast vid sista ansökningsdag och ska kunna visas vid kontroll enligt 13-14 §§. (SJVFS 2016:6).

6 § Produktionsplanen ska innehålla beskrivning av rutiner och tidpunkter då följande aktiviteter genomförts eller kommer att genomföras:

1. avelsplanering,
2. mottagningsrutiner för får som förs in i besättningen,
3. klippning och klövvård,
4. hullbedömning,
5. lamning,
6. betesplanering,
7. avvänjning och könsgruppering, och
8. slakt och försäljning. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid inventering och analys av foder?

7 § Djurhållaren ska senast den 1 november, det år ansökan avser, göra en foderinventering som denne dokumenterar. Inventeringen ska omfatta både grov- och kraftfoder samt beräkning av foderbehovet fram till betesläpp. Mängden av varje foderslag ska framgå av dokumentationen. Djurhållaren ska kunna visa foderinventeringen vid kontroll enligt 13 och 14 §§. (SJVFS 2016:6).

8 § Djurhållaren ska låta ett ackrediterat laboratorium analysera energi och protein i ett parti grovfoder. Det gäller för såväl eget producerat foder som inköpt foder.

Analysen ska styrkas dels genom analysresultat med analysprotokoll från laboratorium, dels genom att djurhållaren haft faktiska kostnader för analysen. Denna analys ska vara gjord senast den 1 november, det år ansökan avser. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid foderstatsberäkningar?

9 § Djurhållaren ska beräkna foderstater för de får som är över ett år och de får som är satta i avel.

Foderstatsberäkningar ska omfatta beräkning av foderbehov vid tre stadier. Dessa stadier är lågdräktighet, högdräktighet samt vid digivning.

För de besättningar där det inte finns några dräktiga får ska tre foderstater beräknas anpassade efter hullbedömningar och fodertillgång.

Foderstaterna ska innehålla uppgifter om daglig giva av olika foder för att täcka djurens olika näringsbehov.

Senast den 1 november, det år ansökan avser, ska dessa foderstatsberäkningar vara gjorda. Beräkningarna ska kunna visas vid kontroll enligt 13 och 14 §§. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid hullbedömning?

10 § Djurhållaren ska vid minst tre tillfällen jämnt fördelade under det år som ansökan avser hullbedöma samtliga får som vid respektive bedömningstillfälle ingår i besättningen och som är över ett års ålder eller satta i avel. Bedömningen ska göras efter den mall som finns i bilaga 8.

Djurhållaren ska dokumentera i produktionsplanen när hullbedömningen görs i besättningen samt resultatet av hullbedömningen på individnivå. Djurhållaren ska kunna visa dokumentationen vid kontroll enligt 13 och 14 §§. (SJVFS 2016:11).

Vilka krav gäller vid klippning?

11 § Djurhållaren ska minst två gånger om året klippa eller låta klippa samtliga får över ett års ålder samt de får som är satta i avel. Hela fåret ska klippas vid båda tillfällena. I de fall djurhållaren, utifrån djurets välfärd, bedömer att det för enskilda får är olämpligt att klippa hela fåret kan den ena klippningen utföras som en hygienklippning.

Djurhållaren ska dokumentera i produktionsplanen när klippningen är utförd samt motivera en eventuell hygienklippning. (SJVFS 2016:33).

Vilka krav gäller när nya får förs in i besättningen?

12 § Djurhållaren ska ha särskilda mottagningsrutiner för de får som förs in i besättningen. De får som förs in i besättningen ska hållas avskilda från den övriga besättningen. Dessa mottagningsrutiner ska följas under minst tre veckor. Tillämpningen av mottagningsrutinerna ska dokumenteras på individnivå i produktionsplanen. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid kontroll?

13 § Djurhållaren ska göra det möjligt för den myndighet som utför en kontroll att kontrollera de uppgifter som djurhållaren lämnar mot bokföring, verifikationer, stödande dokument eller motsvarande. (SJVFS 2016:6).

14 § Vid kontroll på plats ska djurhållaren kunna uppvisa den dokumentation som reglerna föreskriver för ersättningen. Djurhållaren ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året. (SJVFS 2016:6).

14 KAP. EXTRA DJUROMSORG FÖR SUGGOR

Vilka krav finns för att söka ersättning för extra djuromsorg för suggor?

1 § Utöver vad som framgår av 11 kap. 2-4 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska den som söker ersättningen:

1. hålla minst en sugga eller betäckt gylta i planerad produktion under hela det år ansökan avser,
2. sköta de suggor och betäckta gyltor som ingår i åtagandet enligt villkoren i 4 - 8 §§ och
3. låta samtliga suggor och betäckta gyltor på redovisade produktionsplatsnummer ingå i åtagandet. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller för redovisning och dokumentation av djur?

2 § Räkningsperioden är från och med den 1 januari till och med den 31 december året före det år ansökan avser.

Det genomsnittliga antalet suggor och betäckta gyltor beräknas genom att antalet djur som finns i besättningen, oavsett om de satts in före räkningsperioden eller inte, multipliceras med antalet dagar som djuren hålls under räkningsperioden och delas med antalet dagar i räkningsperioden. Djurhållaren ska spara underlaget som visar hur

SJVFS 2016:33

beräkningen har gjorts och ska kunna visa det vid kontroll enligt 9 och 10 §§. (SJVFS 2016:6).

3 § Djurhållaren ska dokumentera på individnivå när suggorna har grisat och när gyltorna är betäckta. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller för en produktionsplan?

4 § Djurhållaren ska ha en dokumenterad och uppdaterad produktionsplan som omfattar genomförda och planerade aktiviteter under det år ansökan avser. Produktionsplanen ska minst innehålla ett djurflödesschema, en stallplan samt skötselrutiner för besättningen. Denna produktionsplan ska finnas senast sista ansökningsdag och ska kunna visas vid kontroll enligt 9 och 10 §§.

Djurflödesschemat ska minst innehålla uppgifter om antalet suggor och betäckta gyltor, grupper och stallavdelningar samt uppgifter om grisningsintervall.

Stallplanen ska visa alla byggnader och stallavdelningar som används i produktionen. Av produktionsplanen ska det framgå att det finns en tomtid på minst 5 dagar mellan varje djuromgång i stallavdelningar för smågrisar eller växande grisar. Växande grisar definieras i 1 kap. 4 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.

Undantag från att det ska finnas tomtid gäller för de avdelningar som endast används för att hålla egna rekryteringsdjur.

Skötselrutinerna ska vara anpassade till den egna besättningen och produktionen. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller för analyser av foder, vatten eller strömmaterial?

5 § Djurhållaren ska under det år ansökan avser låta genomföra minst tre analyser vid ett ackrediterat laboratorium. Analyserna ska göras på antingen foder, vatten eller strömmaterial. Varje analys ska minst omfatta en av parametrarna foderstruktur, råproteinhalt, mykotoxiner eller hygienisk kvalitet.

Det ska finnas minst en analys gjord på mykotoxiner eller hygienisk kvalitet. Minst två analyser ska vara gjorda senast den 1 november. Djurhållaren ska kunna styrka dels analysresultat med analysprotokoll från laboratorium och dels att denne haft faktiska kostnader för analyser. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid hullbedömning?

6 § Djurhållaren ska göra fyra hullbedömningar av suggorna i varje grisningscykel. Bedömningen ska göras enligt den 4-gradiga skala som framgår av bilaga 9. Bedömningen ska dokumenteras på individnivå.

I en suggpool ska navet göra tre hullbedömningar i varje grisningscykel och satelliten ska göra en hullbedömning i varje grisningscykel.

Dokumentation från hullbedömningarna ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 9 och 10 §§. I produktionsplanen ska det framgå när hullbedömningarna planeras och när de genomförts under året. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid uppföljning av utfodring?

7 § Djurhållaren ska ha en rutin i sin produktionsplan för att dagligen följa upp den utfodrade mängden foder och konsumerade mängden foder per sugga eller betäckt

gylta och justera den utfodrade mängden vid behov. Uppföljningen kan göras på individnivå eller gruppnivå. Om djurhållaren väljer att göra uppföljningen på gruppnivå ska det framgå vilka individer som ingår i gruppen. Djurhållaren ska spara ett protokoll eller annat skriftligt underlag som visar att rutinen följs och vem som dagligen skött rutinen. (SJVFS 2016:33).

Vilka krav gäller vid produktionsuppföljning?

8 § Djurhållaren ska göra en produktionsuppföljning fyra gånger under det år ansökan avser. Uppföljningarna ska göras jämnt fördelade över året och varje uppföljning ska omfatta minst fyra av sex nedanstående punkter.

1. antal producerade grisar per sugga och år eller antal producerade grisar per sugga och omgång,
2. grisningsprocent,
3. andel gyltkullar,
4. antal avvanda grisar per kull,
5. andel omlöp, eller
6. utgångsorsak och antal grisningar för utslagssuggor.

Det ska framgå av produktionsplanen vilka punkter som kommer att användas eller som har använts vid varje produktionsuppföljning samt när uppföljningarna har genomförts. Vid kontroll ska djurhållaren kunna visa resultat och underlag från de produktionsuppföljningar som skett under året. (SJVFS 2016:33).

Vilka krav gäller vid kontroll?

9 § Djurhållaren ska göra det möjligt för den myndighet som utför en kontroll att kontrollera de uppgifter som djurhållaren lämnar mot bokföring, verifikationer, stödjande dokument eller motsvarande. (SJVFS 2016:6).

10 § Vid kontroll på plats ska djurhållaren kunna uppvisa den dokumentation som reglerna föreskriver för ersättningen. Djurhållaren ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året. (SJVFS 2016:6).

15 KAP. UTÖKAD KLÖVHÄLSOVÅRD FÖR MJÖLKKOR

Vilka krav finns för att få ersättning för utökad klövhälsovård för mjölkkor?

1 § Utöver vad som framgår av 11 kap. 2-4 §§ förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska den som söker ersättningen:

1. hålla minst ett nötkreatur för mjölkproduktion från sista ansökningsdag till årets slut, och
2. ange samtliga nötkreatur för mjölkproduktion, som ger rätt till ersättning enligt 2 § i ansökan om åtagande. (SJVFS 2016:6).

2 § Ett nötkreatur för mjölkproduktion ger rätt till ersättning om den:

1. är över 24 månaders ålder senast sista ansökningsdag, och
2. ingår i besättningen under tillräckligt lång tid för att lantbrukaren ska ha möjlighet att uppfylla villkoren i 3-6 §§ på individen.

Kor som tillfälligt hålls som amkor och uppfyller villkoren enligt ovan ska också ingå i ansökan om åtagande. (SJVFS 2016:6).

Vilka skötselvillkor finns?

3 § För de nötkreatur som är avsedda för mjölkproduktion och som ingår i åtagandet och som ger rätt till ersättning, ska följande villkor vara uppfyllda under det år ansökan avser:

1. Samtliga klövar på nötkreaturet ska besiktigas och vid behov verkas minst två gånger under det aktuella året.
2. Verkningen och besiktningen av klövarna ska göras med minst fyra månaders mellanrum mellan den första och den sista verkningen och besiktningen.
3. Verkningen och besiktningen av klövarna ska göras av en certifierad klövvårdare. (SJVFS 2016:33).

4 § Vid båda verkningstillfällena ska dokumentation och bedömning göras för varje djur i en klövhälsorapport. Klövhälsorapporten ska innehålla följande information:

1. djuridentitet,
2. produktionsplatsnummer,
3. vem som utfört besiktningen eller klövverkningen,
4. datum för besiktningen eller klövverkningen,
5. eventuella klövskador,
6. eventuell avvikelse i klövform,
7. eventuell behandling, och
8. eventuell avvikelse i kons rörelsemönster samt eventuell hälta.

Klövhälsorapporten ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 7 och 8 §§. (SJVFS 2016:33).

5 § Lantbrukaren ska upprätta en klövhälsoplan senast vid det första verkningstillfället under åtagandeperioden, för de nötkreatur som ingår i åtagandet.

Klövhälsoplanen ska innehålla en planering av årets verkningar samt tidpunkter då verkningen genomförts eller kommer att genomföras. Det ska även framgå vem som genomfört verkningen. Dessutom ska klövhälsan jämföras med resultatet från senaste verkningstillfället och eventuella förändringar i klövhälsan ska dokumenteras.

Klövhälsoplanen ska uppdateras vid varje verkningstillfälle och den ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 7 och 8 §§. (SJVFS 2016:6).

6 § Klövhälsoplanen ska även innehålla en konkret åtgärdsplan i de fall klövhälso-problemen, på de nötkreatur som ingår i åtagandet, överstiger följande procentsatser:

1. över 5 procent sammanlagt för klövsulesår eller böld vita linjen,
2. över 5 procent digital dermatit, och
3. över 3 procent limax.

I denna åtgärdsplan ska det framgå vilka åtgärder som ska genomföras, när dessa åtgärder ska vara utförda samt vem som ska utföra åtgärderna. (SJVFS 2016:6).

Vilka krav gäller vid kontroll?

7 § Lantbrukaren ska göra det möjligt för den myndighet som utför kontroll att kontrollera de uppgifter som lantbrukaren lämnar mot bokföring, verifikationer, stödjande dokument eller motsvarande. (SJVFS 2016:6).

8 § Vid kontroll på plats ska lantbrukaren kunna uppvisa den dokumentation som reglerna föreskriver för ersättningen. Lantbrukaren ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året. (SJVFS 2016:6).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning³² träder i kraft den 20 september 2015 men ska tillämpas från och med den 1 januari 2015.

Denna författning³³ träder i kraft den 10 mars 2016 men ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna författning³⁴ träder i kraft den 7 april 2016, men ska såvitt gäller bilaga 1 tillämpas på ansökningar som kommit in från och med den 1 januari 2015 och i övrigt från och med den 1 januari 2016.

Denna författning³⁵ träder i kraft den 1 januari 2017. Vid utbetalning av stöd för extra djuromsorg för får och suggor för stödår 2016 ska de nya sanktionsskalorna i bilaga 3 i denna författning tillämpas om det medför ett lägre avdrag.

BIRGITTA EK

Sandra Nicklasson
(Miljöersättningsenheten)

---

³² SJVFS 2015:25

³³ SJVFS 2016:6

³⁴ SJVFS 2016:11

³⁵ SJVFS 2016:33

Bilaga 1**KOMBINATIONER AV ÅTAGANDEN I PROGRAMPERIOD 2007-2013 MED ÅTAGANDEN I PROGRAMPERIOD 2014-2020**

Ersättningsformer i programperiod 2014-2020 i kolumnen till vänster och ersättningsformer i programperiod 2007-2013 i översta raden.

	Betes- marker och slätterängar	Betes- marker och slätter- ängar - Fäbodar	Betesmarker och slätter- ängar - Restaurering	Vallodling	Skötsel av våtmarker	Minskat kväveläckage	Skydds- zoner	Traditio- nell odling av bruna bönor	Ekologisk produktion – Certifierad eller krets- loppsriktad	Natur- och kulturmiljöer
Betesmarker och slätterängar	D	A	A	A	B	A	A	A	A	A
Fäbodar	A	D	A	A	A	A	A	A	A	A
Restaurering av betes- marker och slätterängar	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Vallodling	A	A	A	D	A	B vår- bearbetning A fånggröda	A	A	B	B
Skötsel av våtmarker och dammar	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Minskat kväveläckage	A	A	A	B vår- bearbetning A fånggröda	A	D	A	A	B	B

	Betes- marker och slätterängar	Betes- marker och slätter- ängar - Fäbodlar	Betesmarker och slätter- ängar - Restaurering	Vallodling	Skötsel av våtmarker	Minskat kväveläckage	Skydds- zoner	Traditio- nell odling av bruna bönor	Ekologisk produktion – Certifierad eller krets- loppsriktad	Natur- och kulturmiljöer
Skyddszoner	A	A	A	A	A	A	D	A	A	B
Omställning till ekologisk produktion	A	A	A	B	A	B	A	C	D	B
Ekologisk produktion	A	A	A	B	A	B	A	C	D	B

A Insatserna kan kombineras på samma företag men inte på samma mark

B Insatserna kan kombineras på samma mark

C Åtagande för insatserna kan kombineras men inte utbetalning

D Insatserna är inte möjliga att kombinera på samma företag

Möjliga kombinationer av insatser – djurbaserade ersättningar

Kombinationer av åtaganden i programperiod 2007-2013 med åtaganden i programperiod 2014-2020

Ersättningsformer i programperiod 2014-2020 i kolumnen till vänster och ersättningsformer i programperiod 2007-2013 i översta raden.

	Ekologisk produktion - djur	Hotade husdjursraser	Extra djuromsorg för suggor
Omställning till ekologisk produktion - djur	A	B	B
Ekologisk produktion - djur	C	B	B
Hotade husdjursraser	B	C	B
Extra djuromsorg för suggor	B	B	C
Utökad klövhälsovård för mjölkkor	B	B	A
Extra djuromsorg för får	B	B	A

A Insatserna kan kombineras på samma företag men inte på samma djur

B Insatserna kan kombineras på samma djur

C Insatserna är inte möjliga att kombinera

(SJVFS 2016:33)

Bilaga 2

BASVILLKOR

Tabell över basvillkor för respektive mark.

Ersättningsform	Villkor för miljöersättningen	Basvillkor			
	Här finns bara de villkor som har en koppling till ett eller flera basvillkor.	God jordbrukshävd och goda miljöförhållanden	Tvärvillkor för Gödsel/Växtnäring	Tvärvillkor för Växtskydd	Nationell lagstiftning /övriga tvärvillkor Regelverk som inte utgör tvärvillkor, alternativt övriga tvärvillkor * övriga tvärvillkor
Miljöersättning för betesmarker och slåtterängar					
	Marken betas eller slås enligt villkoren för resp. markklass.	Endast koppling till de markklasser som kan få gårdsstöd: På all jordbruksmark ska det årligen utföras aktiv jordbruksverksamhet. Senast 31 oktober ska alla delar av skiftet vara synbart påverkade av den aktiva jordbruksverksamheten. Genom ett undantag från			

		första meningen får betesmark och slåtteräng som ingår i ett miljöersättningsåtagande skötas genom aktiv jordbruksverksamhet vartannat år efter år 2015. Det framgår av 9 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd			
	Marken gödslas inte				<p>Det är inte tillåtet att gödsla betesmarker och slåtterängar om det kan skada natur- och kulturvärden.</p> <p>Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som man skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 §. miljöbalken (1998:808) Vilka landskaps-element som har biotopskydd och är biotopskyddsområden framgår av 5 § i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.</p>

	<p>Marken behandlas inte med växtskyddsmedel.</p>			<p>Lantbrukaren använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EG)nr 1107/2009 får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.</p> <p>Enligt nya förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel är det inte tillåtet att sprida växtskyddsmedel i ängs- och betesmarker. Dispens kan ges från den kommunala nämnden.</p>	<p>Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd.</p> <p>Bekämpningsmedel får inte spridas på naturbetesmarker eller på ängar. Det framgår av 15§ i Statens Naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.</p> <p>Växtskyddsmedel får inte användas på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete. Det framgår av 2 kap. 37§ i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel. Statens Jordbruksverk får meddela sådana föreskrifter om</p>
--	---	--	--	--	---

					undantag från förbudet i 37§ om det behövs för att förhindra spridning av invasiva främmande arter. Det framgår av 38 § i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.
	Det är förbjudet att genomföra åtgärder som riskerar att skada landskapselement och fornlämningar.				Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Vilka landskapselement som har biotopskydd och är biotopskyddsområden framgår av 5 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. Fornlämningar får inte tas bort eller skadas. Det framgår av 1,2 och 6 §§ Kulturmiljölagen (1988:950)
	Det är inte tillåtet att göra insådd.				Nyodling eller kultivering i ängs- och

					betesmark får inte ske om natur- och kulturvärden kan skadas. Det framgår av 12 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.
	Marken får inte jordbearbetas.				Nyodling eller kultivering i ängs- och betesmark får inte ske om natur- och kulturvärden kan skadas. Det framgår av 12 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.
Miljöersättning för fäbodrar					
	Marken betas eller slås enligt villkoren för fäbodbete. Själva fäbodbetet kan bestå av två delar: Fäbodbete med gårdsstöd	Endast koppling till de delar av fäbodbetet som får gårdsstöd, det vill säga markanvändning fäbodbete med gårdsstöd. På all jordbruksmark ska det årligen utföras aktiv			

	Fäbodbete utan gårdsstöd.	jordbruksverksamhet. Senast 31 oktober ska alla delar av skiftet vara synbart påverkade av den aktiva jordbruksverksamheten. Genom ett undantag från första meningen får fäbodbete som ingår i ett miljöersättningsåtagande skötas genom aktiv jordbruksverksamhet vartannat år efter år 2015. Det framgår av 9 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.			
	Marken gödglas inte				<p>Det är inte tillåtet att gödsla betesmarker och slätterängar om det kan skada natur- och kulturvärden.</p> <p>Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som man skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Vilka landskaps-element som har biotopskydd och är</p>

					<p>biotopskyddsområden framgår av 5§ i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. Fornlämningar får inte tas bort eller skadas. Det framgår av 1,2 och 6 §§ Kulturmiljölagen (1988:950)</p>
	<p>Marken behandlas inte med växtskyddsmedel.</p>			<p>Lantbrukaren använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EG)nr 1107/2009 får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen. Enligt förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel är det inte tillåtet att sprida växtskyddsmedel i ängs- och betesmarker.</p>	<p>-Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd Bekämpningsmedel får inte spridas på naturbetesmarker eller på ängar. Det framgår av 15§ i Statens Naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.</p>

				Dispens kan ges från den kommunala nämnden.	Växtskyddsmedel får inte användas på ångs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete. Det framgår av 2 kap. 37§ i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel. Statens Jordbruksverk får meddela sådana föreskrifter om undantag från förbudet i 37§ om det behövs för att förhindra spridning av invasiva främmande arter. Det framgår av 38 § i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.
	Det är förbjudet att genomföra åtgärder som riskerar att skada landskapselement och fornlämningar.				Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Vilka landskapselement som har biotopskydd och är

					<p>biotopskyddsområden framgår av 5§ i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.</p> <p>Fornlämningar får inte tas bort eller skadas. Det framgår av 1,2 och 6 §§ Kulturmiljölagen (1988:950)</p>
	Det är inte tillåtet att göra insådd.				<p>Nyodling eller kultivering i ängs- och betesmark får inte ske om natur- och kulturvärden kan skadas. Det framgår av 12 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.</p>
	Marken får inte jordbearbetas.				<p>Nyodling eller kultivering i ängs- och betesmark får inte ske om natur- och kulturvärden kan skadas. Det framgår av 12 § i Statens jordbruksverks</p>

					föreskrifter (1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.
Miljöersättning för restaurering av betesmarker och slätterängar					
	Marken behandlas inte med växtskyddsmedel			Lantbrukaren använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG)nr 1107/2009 ³⁶ får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd
Miljöersättning för vallodling					
	Vallen ska betas eller slås. Tidpunkt för bete och skörd regleras i svensk förordning och föreskrift.	På all jordbruksmark ska det årligen utföras aktiv jordbruksverksamhet. Senast 31 oktober ska alla delar av skiftet vara synbart påverkade av den aktiva			

³⁶ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex32009R1107).

		jordbruksverksamheten. Det framgår av 9 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.			
	Ingen användning av växtskyddsmedel, förutom vid brytning av vall.			Lantbrukaren använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EG)nr 1107/2009 får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	Lantbrukaren följer villkoren om integrerat växtskydd. Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd.
Miljöersättning för skötsel av våtmarker och dammar					
	Lantbrukaren får inte förstöra eller ta bort våtmarker eller dammar som ingår i åtagandet.				Våtmarken eller dammen får inte tas bort eller förstöras om den är biotopskyddad. Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada

					naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Som biotopskyddsområden räknas småvatten och våtmark i jordbrukslandskapet. Det framgår av 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.
	Lantbrukaren sprider inte gödsel på vattenspegeln eller omkringliggande våtmark	Gödselmedel får inte spridas på jordbruksmark närmare än 2 meter från kant som gränsar till vattendrag eller sjö. Gödsel som betande djur själva tillför marken räknas inte. 1 kap 11 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd	Inom känsliga områden får gödselmedel inte spridas på vattenmättad eller översvämmad mark (24 §). Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.		Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av miljöbalken (1998:808) 7 kap. 11 §. Som biotopskyddsområden räknas småvatten och våtmark i jordbrukslandskapet. Det framgår av 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.
	Lantbrukaren sprider inte växtskyddsmedel i våtmarken			Lantbrukaren använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt.	Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta

				Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG)nr 1107/2009 ³⁷ får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av miljöbalken (1998:808) 7 kap. 11 §. Som biotopskyddsområden räknas småvatten och våtmark i jordbrukslandskapet. Det framgår av 5§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.
	Lantbrukaren sprider inte kalk i våtmarken				Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Som biotopskyddsområden räknas småvatten och våtmark i jordbrukslandskapet. Det framgår av 5§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

³⁷ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex32009R1107).

	Lantbrukaren respekterar förbudet mot att plantera in fisk och kräftor				Det är inte tillåtet att sätta ut fisk och kräftor om det kan skada biotopen och förekommande arter. Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det framgår av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) Som biotopskyddsområden räknas småvatten och våtmark i jordbrukslandskapet. Det framgår av 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.
Miljöersättning för minskat kväveläckage					
Särskilt fånggröda	Fånggrödans etablering är tillräcklig med hänsyn tagen till lokala förhållanden och väderlek.	Grödorna (fånggrödan) ska vara sådda med en för arten och syftet med odlingen normal utsädesmängd. Regler för bevuxen mark framgår av 13 § andra meningen Statens			

		<p>jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd som hänvisar direkt till 29-34 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Här gäller 30 §.</p>			
	<p>Tillåtna fånggrödor och tidpunkt för brytning av dessa regleras i svensk förordning och föreskrift.</p>	<p>Tidigaste datum för brytning av en fånggröda bestående av vallgräs eller vallgräs med en inblandning av högst 15 viktprocent vallbaljväxter är 10 oktober i Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och Västra Götalands län. För Blekinge, Skåne och Hallands län gäller 20 oktober.</p> <p>Regler för bevuxen mark framgår av 13 § andra meningen Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd som hänvisar direkt till 29-34 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om</p>			

		miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Här gäller 29, 30 och 33 §§.			
	Tillåtna fånggrödor och tidpunkt för brytning av dessa regleras i svensk förordning och föreskrift.	Tidigaste datum för brytning av en fånggröda bestående av höstråg, westerwoldiskt rajgräs efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker tidigast efterföljande vårsäsong. Regler för bevuxen mark framgår av 13 § andra meningen Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd som hänvisar direkt till 29-34 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Här gäller 29, 30 och 34 §§.			
	Gödsling mellan tidpunkt för skörd av huvudgröda och första brytningsdatum för fånggrödan är inte tillåten.		Av 26 § och 28 a § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring framgår att i känsliga områden är det inte tillåtet att sprida stallgödsel eller		

			<p>andra organiska gödselmedel i fånggröda under tiden 1 aug-31 okt.</p> <p>Vilka delar av Sverige som är känsliga områden framgår av 2§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring</p>		
	<p>Användning av växtskyddsmedel mellan tidpunkt för skörd av huvudgröda och första brytningsdatum för fånggrödan är inte tillåtet.</p>		<p>Obearbetad åkermark efter spannmåls eller oljeväxtodling får bearbetas eller bekämpas kemiskt tidigast vid de tidpunkter som anges som tidigaste brytningsdatum (se ruta tidigaste datum för jordbearbetning då vårbearbetning sökts ovan).</p> <p>Det framgår av 33 § sista stycket Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.</p>	<p>Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt</p> <p>Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG)nr 1107/2009³⁸ får användas.</p> <p>Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.</p>	<p>Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd.</p> <p>Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd.</p>

³⁸ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex32009R1107).

Särskilt vårbearbetning	Tidpunkt för jordbearbetning regleras i svensk förordning och föreskrift.	<p>För datum för brytning av mark med fånggröda i denna ersättningsform se särskilt fånggröda, för övriga grödor se nedan:</p> <p>För att åkermark ska anses som höstbevuxen får tillväxten av vall, fleråriga frukt- och bärodlingar, energiskog samt fånggrödor sådda före den 1 augusti avbrytas tidigast den 10 oktober i Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och Västra Götalands län. För Blekinge, Skåne och Hallands län gäller 20 oktober. Detta framgår av 33 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.</p> <p>För att åkermark ska anses som höst eller vinterbevuxen får</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillväxten av fånggrödor sådda den 1 augusti eller senare avbrytas tidigast under efterföljande vårsäsong, och 2. tillväxten av vallar och fånggrödor som innehåller mer än en fjärdedel baljväxter med avseende på ytandelen av 			
----------------------------	---	--	--	--	--

		<p>växttäckets avbrytas först under efterföljande vårsäsong Detta framgår av 34 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.</p> <p>Reglerna för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden gällande bevuxen mark regleras i 13 § andra meningen i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd. Dessa föreskrifter hänvisar i sin tur till 29-34 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Här gäller 33 och 34 §§.</p>			
	<p>Gödning mellan tidpunkt för skörd av huvudgröda och sista december under stödåret är inte tillåten oavsett gröda.</p>		<p>Av 26 § och 26 a § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring framgår att i känsliga områden i Blekinge, Skåne och</p>		

			<p>Halland är spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel bara tillåtna under tiden 1 augusti – den 31 oktober bara tillåten i växande gröda eller inför höstsådd av höstoljeväxter. Spridning av gödsel i fånggröda är inte tillåten. Fasta gödselslag (ej fjäderfägödsel) får dock spridas i både växande gröda som inte är fånggröda och på obevuxen mark under tiden 1 okt – 31 oktober.</p> <p>Av 28 a § och 28 b § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring framgår att i de känsliga kustområdena, i känsliga områden I Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, och Dalarnas län samt i Stockholms Södermanlands och</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>Gotlands län är spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel bara tillåten i växande gröda eller inför höstsådd under tiden 1 aug – 31 okt. Fasta gödselslag (ej fjäderfågödsel) får dock spridas både i växande gröda som inte är fånggröda och på obevuxen mark under tiden 1 okt – 31 okt. Spridning av gödsel i fånggröda är inte tillåten.</p> <p>Vilka delar av Sverige som är känsliga områden framgår av 2 §. 2 §, 26 §, 26 a § samt 28 a § och 28 b § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om (SJVFS 2004:62) miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.</p>		
	Användning av växtskyddsmedel mellan tidpunkt för skörd av huvudgröda och sista december är		Obearbetad åkermark efter spannmåls eller oljeväxtodling får bearbetas eller bekämpas kemiskt tidigast vid de tidpunkter som anges som	Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och	Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Detta framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och

	inte tillåtet oavsett gröda.		tidigaste brytningsdatum (se rutan om tidigaste jordbearbetning ovan). Detta framgår av 33 § sista stycket Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om (SJVFS 2004:62) miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.	Rådets förordning (EG)nr 1107/2009 ³⁹ får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd
Miljöersättning för skyddszoner					
Gemensamt för skyddszon mot vattendrag och anpassad skyddszon	Krav på skyddszonens växtlighet och tidpunkt för brytning av skyddszonerna är 5 regleras i svensk förordning och föreskrift.	Tidigaste datum för brytning av vall är 10 oktober i Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och Västra Götalands län. För Blekinge, Skåne och Hallands län gäller 20 oktober. Reglerna för bevuxen mark framgår av 13 § andra meningen i Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd som hänvisar direkt till 29-34 §§ i Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (2004:62)			

³⁹ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex32009R1107).

		om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Här gäller 29 och 30 §§, en skyddszon kan närmast antas motsvara en vall med högst 15 procent baljväxter som sorts gröda.			
	Ingen användning av växtskyddsmedel.			Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt. Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1107/2009 får användas. - Växtskyddsmedlen används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Detta framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd
Särskilt skyddszon mot vattendrag	Ingen gödsling.	Gödselmedel får inte spridas på jordbruksmark närmare än 2 meter från kant som gränsar till vattendrag eller sjö. Gödsel som betande djur själva tillför marken räknas inte. Detta framgår av 1 kap 11 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd	Inom känsliga områden får gödselmedel inte spridas på jordbruksmark som gränsar till vattendrag eller sjö och där markens lutning mot vattnet överskrider 10 procent (10/100). Den gödsel som djuren själva tillför marken vid betesgång räknas inte. Detta framgår av 24 b § Statens jordbruksverks		Handelsgödsel, stallgödsel samt slam eller annat organiskt avfall får inte spridas på åkern så att det hamnar utanför åkern Det framgår av 12 § Statens jordbruksverks föreskrifter (1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.

			föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.		
	Tidpunkt för brytning av skyddszon mot vattendrag regleras i svensk förordning och föreskrift	Åkermark inom känsliga områden med en lutning på mer än 20 % i direkt anslutning till hav, sjö eller vattendrag ska vara bevuxen under perioden 15 sep - 15 feb. Skydd mot erosion. Detta framgår av 14 § Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.			
Särskilt anpassad skyddszon	Ingen gödsling.		Inom känsliga områden får inte gödselmedel spridas på vattenmättad eller översvämmad mark, snötäckt mark eller frusen mark. Detta framgår av 24 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.		Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Detta framgår av 2 kap. 2 § i miljöbalken (1998:808).

					<p>Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.</p> <p>Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön Detta framgår av 2 kap. 3 § miljöbalken (1998:808).</p>
--	--	--	--	--	--

	Ingen användning av växtskyddsmedel.			Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt Endast preparat godkända i enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ⁴⁰ får användas. Växtskyddsmedel används i enlighet med de villkor som framgår av märkningen.	Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd. Detta framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd
Miljöersättning för hotade husdjursraser					
Alla djur ska vara individmärkta.					SMR 6,7 och 8 enligt Bilaga II (Regler om tvärvillkor i enlighet med artikel 93) i rådets förordning (EG) nr 1306/2013 ⁴¹ *SMR 6, 7, 8 rör tvärvillkor för märkning av djur. *Nötkreatur ska vara märkta enligt artikel 4.1 och 4.2 i Europaparlamentets och rådets

⁴⁰ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex32009R1107).

⁴¹ EUT L 347, 20.12.2013, s 549 (Celex32013R1306).

					<p>förordning(EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97⁴².</p> <p>*Får och getter ska vara märkta enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 21/2004 av den 17 december 2003 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av får och getter och om ändring av förordning (EG) 1782/2003 samt direktiven 92/102/EEG och 64/432/EEG⁴³</p> <p>*Svin ska vara märkta enligt artikel 5.1a i</p>
--	--	--	--	--	---

⁴² EGT L 204, 11.8.2000, s.1-10 (Celex32000R1760).

⁴³ EGT L 5, 9.1.2004, s. 8-17 (Celex32004R0021).

					<p>rådets direktiv 2008/71/EG av den 15 juli 2008 om identifikation och registrering av svin⁴⁴</p> <p>Undantag framgår av 11 a § och 12 a § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:13) om märkning och registrering av svin.</p>
--	--	--	--	--	--

Ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion	Villkor för ersättningen	Basvillkor	
	Här finns bara de villkor som har en koppling till ett eller flera basvillkor.	Tvärvillkor för djur eller växt	Nationell lagstiftning/övriga tvärvillkor Regelverk som inte utgör tvärvillkor, alternativt övriga tvärvillkor * övriga tvärvillkor
Artikel. 3.2-3 i kommissionens förordning (EG) nr. 889/2008 ⁴⁵	2. Den totala mängd gödselmedel, enligt definition i rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket ⁴⁶ , senast ändrat genom	Bilaga 3 rådets direktiv 91/676/EEG 19 a § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.	

⁴⁴ EUT L 213, 8.8.2008, s. 31-36 (Celex32008L0071).

⁴⁵ EUT L 250, 18.9.2008, s 1 (Celex32008R0889).

⁴⁶ EGT L375 31.12.1991 s.1-8 (Celex31991L0676).

	<p>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008⁴⁷.</p> <p>Av definitionen framgår att vatten ska skyddas mot att förorenas av nitrater från jordbruket. Spridning av nitrater inom jordbruksföretaget får inte överstiga 170 kg kväve per år/hektar utnyttjad jordbruksareal.</p>		
<p>Artikel. 10.1 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008</p>	<p>1. Byggnadens isolering, uppvärmning och ventilation ska garantera att luftcirkulationen, halten av damm, temperaturen, den relativa luftfuktigheten och gaskoncentrationen hålls inom gränser som är ofarliga för djuren. Byggnaden ska ha god naturlig ventilation och medge mycket dagsljusinsläpp.</p>	<p>I stall ska djuren ha ett klimat som är anpassat till djurslaget och djurhållningsformen (termisk komfort), 1 kap. 19 §.</p> <p>I ett stall får djur endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden om inte annat anges i denna författning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammoniak: 10 ppm, - koldioxid: 3 000 ppm, - svavelväte: 0,5 ppm, - organiskt damm: 10 mg/m³. <p>1 kap. 21 §. Djurstallar får vara försedda med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.</p> <p>1 kap. 24 §. Samtliga Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.</p>	
<p>Artikel. 10.4, bilaga 3 kommissionens</p>	<p>4. Minimikrav för inomhus- och utomhusytor samt andra krav när det</p>		<p>Djurens utrymme inomhus: Nötkreatur: 2 kap. 36 § Tabell 2, 37 § Tabell 3, 38 § Tabell 4.</p>

⁴⁷ EUT L 311, 21.11.2008, s. 1-54 (Celex32008R1137).

förordning (EG) nr 889/2008	gäller byggnader för olika arter och kategorier av djur fastställs i bilaga III.		<p>Gris: 3 kap. 19 § Tabell 7, 20 § Tabell 8, 21 § Tabell 9 Får: 4 kap. 11 § Tabell 13 Getter: 5 kap. 6 § Tabell 15 Höns: 6 kap. 17 § Tabell 16, 18 § Tabell 17, 19 § Tabell 18 Slaktkyckling: 7 kap. 7 § Tabell 23</p> <p>Djurens utrymme utomhus: Nötkreatur: Allmänt råd till 2 kap. 28 §. Gris: Ingen måttangivelse. Får: Ingen måttangivelse. Getter: Ingen måttangivelse. Höns: 6 kap. 11 §. Slaktkyckling: Ingen måttangivelse. Samtliga Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.</p>
Artikel. 12.3a kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.	3. Byggnader avsedda för alla typer av fjäderfä ska uppfylla följande krav: a) Minst en tredjedel av den totala golvytan ska vara fast, dvs. inte bestå av spalt eller nät, och vara täckt med strö, till exempel halm, spån, sand eller torv.	Utrymme för frigående värphöns 6 kap. 19 §. Ur tabell 18: Ströarea: - 1/3 av golvarean - dock minst 0,025 m ² / höna Det framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.	
Artikel. 14.1d) v) 834/2007	14.1d) v) 834/2007:	Artiklarna 3-5 rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 ⁴⁸ om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell	

⁴⁸ EGT L 125, 23.5.1996, s. 3-9 (Celex31996L0022).

<p>23.2 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.</p>	<p>Det är förbjudet att använda tillväxtfrämjande medel och syntetiska aminosyror.</p> <p>23.2 889/2008: ”2. Det är förbjudet att använda substanser som är avsedda att stimulera tillväxt eller produktion (inklusive antibiotika, koccidiostatika och andra artificiella medel för att stimulera tillväxt)...”</p>	<p>och tyreostatisk verkan samt av beta agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG senast ändrat genom rådets direktiv 2008/97/EG⁴⁹</p>	
<p>Artikel. 18.1 stycke 1 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.</p>	<p>Ingrepp som att trä gummiband runt svansen på får, kupera svansar, tandklippning, näbbtrimning och avhorning får inte göras rutinmässigt inom jordbruk med ekologisk produktion. En del av dessa ingrepp får dock tillåtas av den behöriga myndigheten av säkerhetsskäl eller, från fall till fall, om ingreppen syftar till att förbättra djurens hälsa, välbefinnande eller hygien.</p>	<p>Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård</p>	
<p>Art. 18.1 stycke 2 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008</p>	<p>Djurens lidande ska minimeras genom att använda bedövning och genom att kvalificerad personal endast gör sådana ingrepp vid den lämpligaste åldern för djuren.</p>	<p>Bilaga 1, 1 rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur⁵⁰ ändrat genom rådets förordning (EG) nr 806/2003⁵¹. (Animaliedirektivet)</p>	

⁴⁹ EGT L 318, 28.11.2008 s.9 (Celex32008L0097).

⁵⁰ EGT L 221, 8.8.1998, s. 23-27 (Celex31198L0058).

⁵¹ EUT L 122, 16.5.2003, s. 1-35 (Celex303L0806).

		Djuren skall skötas av en tillräckligt stor personal som besitter lämpliga färdigheter och kunskaper samt yrkesskicklighet.	
Art. 24.1 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.	1. Om ett djur trots sjukdomsförebyggande åtgärder enligt artikel 14.1 e i förordning (EG) nr 834/2007 blir sjukt eller skadat ska det behandlas omedelbart och vid behov isoleras i lämpliga lokaler.	Bilaga 1, 4: rådets direktiv 98/58/EG, Ett djur som verkar vara sjukt eller skadat skall utan dröjsmål få lämplig behandling och om ett djur inte svarar på sådan behandling skall veterinär rådfrågas så fort som möjligt. Om så krävs skall sjuka eller skadade djur isoleras i ett lämpligt utrymme och, i förekommande fall, få en torr och bekväm ströbädd.	
Art. 76e kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.	En stalljournal ska upprättas i form av ett register som alltid ska finnas tillgängligt för kontrollmyndigheterna eller kontrollorganen, på jordbruksföretaget. Detta register, som syftar till att ge en fullständig beskrivning av skötseln av besättningen, ska minst innehålla följande information: e) Förebyggande av sjukdomar, behandling och veterinärvård: datum för behandling, detaljerade uppgifter om diagnos, dosering, typ av produkt för behandling, uppgift om de verksamma farmakologiska ämnena, behandlingssätt och veterinärens ordination när det gäller veterinärvård med intyg och den tidsfrist som ålagts innan animalieprodukter kan saluföras som ekologiska.	Bilaga 1, 5 rådets direktiv 98/58/EG: Djurägaren eller djuruppfödaren skall föra bok över all medicinsk behandling som givits och över det antal döda djur som upptäckts vid varje inspektion. Om det krävs att likvärdiga upplysningar bokförs för andra ändamål skall detta också vara tillräckligt för detta direktiv.	

(SJVFS 2016:6).

*Bilaga 3***SKALOR FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL**

Betesmarker och slätterängar

Villkor kap. 3	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 1 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 75 % av åtagandearalen ska avdraget vara 100 % av ersättningen. I de fall den godkända arealen är mindre än 75 % av åtagandearalen på grund av fel gröda eller på grund av att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.	Om upprepningen beror på att lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 75 % av åtagandearalen ska åtagandet hävas. Om upprepningen beror på fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 1	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 2	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 3	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 4	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 5	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Basvillkor/Skötselvillkor</i> 8 § punkt 6	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 8 § punkt 7	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet Större omfattning: Hävning av skiftet	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 11 § punkt 1 13 § punkt 1	50 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	

Villkor kap. 3	Avdrag	Upprepat fel
15 § punkt 1		
<i>Skötselvillkor</i> 11 § punkt 2, 3 och 4	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	
<i>Basvillkor</i> 9 § Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Detta gäller även om varken slåtter eller bete är utfört på marken första året marken ingår i ett åtagande. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Skötselvillkor</i> 13 § punkt 2 och 3	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	
<i>Basvillkor</i> 9 § Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Detta gäller även om varken slåtter eller bete är utfört på marken första året marken ingår i ett åtagande. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Skötselvillkor</i> 13 § punkt 2 och 4	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	Om bete har skett på marken istället för slåtter två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Basvillkor</i> 9 § Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	Om slåtter och bortförsel inte är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Detta gäller även om slåtter och bortförsel inte är utfört på marken första året marken ingår i ett åtagande. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.

Villkor kap. 3	Avdrag	Upprepat fel
<i>Särskilda skötselvillkor</i> 14 och 16 §§	Alla särskilda skötselvillkor som finns på skiftet ska bedömas som en helhet. Om inga av de aktuella särskilda skötselvillkoren på skiftet är uppfyllda ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet. I de fall vissa av de särskilda skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.	I de fall en avvikelse mot alla de aktuella särskilda skötselvillkoren upprepas ska detta leda till hävning av skiftet.
<i>Skötselvillkor</i> 15 § punkt 2	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Detta gäller även om slåtter och bortförrel inte är utfört på marken första året marken ingår i ett åtagande. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Skötselvillkor</i> 20, 23, 25, 28-29, 32 och 33 §§	Komplementet och markklassen ska bedömas var för sig. I de fall inga av de skötselvillkor som finns i komplementet är uppfyllda ska detta leda till ett avdrag på 100 % av ersättningen för komplementet. I de fall vissa av skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.	I de fall en avvikelse mot alla de skötselvillkor som finns i komplementet upprepas ska detta leda till hävning av komplementet på skiftet.
<i>Skötselvillkor</i> 35 §	Samma % som för de villkor som inte uppfyllts	

Fäboddar

Villkor kap. 4	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 1 §	Om det finns under 1,2 djurenheter eller under 6 hektar godkänd fäbodbetesareal vid fäboden ska hela åtagandet för den aktuella fäboden hävas.	
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 1	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 2	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet	Hävning av åtagandet

	Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 3	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 4	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 5	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag för hela fäboden Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 6	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag för hela fäboden Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 7	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäboden.	Hävning av åtagandet
<i>Skötselvillkor</i> 6 §	Om djuren har varit mindre än två månader på fäboden och undantagen i 7 § inte är uppfyllda ska avdraget vara 100 % för hela fäboden eller flerfäbodsystemet. Redovisning av djurenheter I de fall lantbrukaren har redovisat mindre än 0,2 djurenheter per hektar men mer än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget baseras på skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall lantbrukaren har redovisat 0,1 djurenheter eller mindre per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Vid kontroll	Om djuren har varit mindre än två månader på fäboden och undantagen i 7 § inte är uppfyllda ska det leda till hävning av åtagandet för fäboden eller flerfäbodsystemet. Redovisning av djurenheter I de fall lantbrukaren upprepat har redovisat mindre än 0,2 djurenheter per hektar men mer än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget baseras på skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall lantbrukaren upprepat har redovisat 0,1 djurenheter eller mindre per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Åtagandet

	<p>I de fall länsstyrelsen vid en kontroll konstaterar färre djurenheter än vad lantbrukaren har redovisat samt färre djurenheter än åtagandet ska detta leda till ett dubbelt avdrag. Avdraget ska baseras på två gånger skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet alternativt har redovisats och det faktiska antalet djurenheter per hektar.</p> <p>I de fall länsstyrelsen vid en kontroll konstaterar färre än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodssystemet. Åtagandet ska även justeras och en återkravsutredning göras.</p>	<p>ska även justeras och en återkravsutredning göras.</p> <p>Vid kontroll I de fall länsstyrelsen vid en kontroll upprepat konstaterar färre djurenheter än vad lantbrukaren har redovisat samt färre djurenheter än åtagandet ska detta leda till ett dubbelt avdrag. Avdraget ska baseras på två gånger skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet alternativt har redovisats och det faktiska antalet djurenheter per hektar.</p> <p>I de fall länsstyrelsen vid en kontroll upprepat konstaterar färre än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodssystemet. Åtagandet ska även justeras och en återkravsutredning göras.</p>
<p><i>Särskilt skötselvillkor</i> 8 §</p>	<p>Alla särskilda skötselvillkor som finns på skiftet ska bedömas som en helhet. Om inga av de aktuella särskilda skötselvillkoren på skiftet är uppfyllda ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet. I de fall vissa av de särskilda skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.</p>	<p>I de fall en avvikelse mot alla de aktuella särskilda skötselvillkoren upprepas ska detta leda till hävning av åtagandet för fäboden.</p>
<p><i>Skötselvillkor</i> 11 §</p>	<p>Komplementet och markklassen ska bedömas var för sig. I de fall inga av de skötselvillkor som finns i komplementet är uppfyllda ska detta leda till ett avdrag på 100 % av ersättningen för komplementet. I de fall vissa av skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.</p>	<p>I de fall en avvikelse mot alla de skötselvillkor som finns i komplementet upprepas ska detta leda till hävning av komplementet på skiftet.</p>

Vallodling

Villkor kap. 6	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 2 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 80 % av åtagandearalen ska avdraget vara 100 %. I de fall den godkända arealen är mindre än 80 % av åtagandearalen på grund av fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.	Om upprepningen beror på att lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 80 % på åtagandearalen ska åtagandet hävas. Om upprepningen beror på fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas
<i>Skötselvillkor</i> 3 §	100 % avdrag för den arealen där felet finns för de aktuella åren.	
<i>Annan gröda</i> 4 §	100 % avdrag för arealen där felet finns. Det ska däremot inte bli någon arealsanktion under förutsättning att marken är godkänd jordbruksmark.	
<i>Annan gröda</i> 5 §.	100 % avdrag för arealen där felet finns. Det ska däremot inte bli någon arealsanktion under förutsättning att marken är godkänd jordbruksmark.	
<i>Skötselvillkor/Basvillkor</i> 6 §	1 000 kr om endast i obetydlig omfattning i annat fall 100 procent av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet vid upprepnig i annat fall än i obetydlig omfattning.
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	50 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns	
<i>Basvillkor</i> 9 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns.	Om inte aktivitetskravet är uppfyllt två år i rad är den aktuella marken inte godkänd för vällersättning.

Skötsel av våtmarker och dammar

Villkor 7 kap.	Avdrag obetydlig omfattning	Avdrag mindre omfattning	Avdrag större omfattning	Allvarligt fel
<i>Basvillkor och skötselvillkor:</i> 4 § punkt 1	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken. (kan vara flera block)	Hävning av åtagandet på våtmarken som berörs.	Hävning av hela åtagandet
<i>Basvillkor och skötselvillkor:</i> 4 § punkt 2	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken. (kan vara flera block)	Hävning av åtagandet på våtmarken som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor:</i> 4 § punkt 3	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken. (kan vara flera block)	Hävning av åtagandet på våtmarken som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Basvillkor och skötselvillkor:</i> 4 § punkt 4	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken. (kan vara flera block)	Hävning av åtagandet på våtmarken som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Basvillkor och skötselvillkor:</i> 4 § punkt 5	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken. (kan vara flera block)	Hävning av åtagandet på våtmarken som berörs.	Hävning av hela åtagandet..
<i>Basvillkor och skötselvillkor:</i> 4 § punkt 6	-	-	-	Hävning av hela åtagandet.
	Procent av ersättningen som ska dras av per våtmark			Upprepat fel
<i>Skötselvillkor:</i> 5 § 1.	5 %	25 %	50 %	Hävning av hela åtagandet om felet upprepas.
<i>Skötselvillkor:</i> 5 § 2.	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på			Hävning av hela åtagandet om felet upprepas
	Avdrag			Allmänt råd

<i>Särskilda skötselvillkor:</i> 6 §	Länsstyrelsen ska bedöma alla särskilda skötselvillkor som finns på skiftet som en helhet. Länsstyrelsen ska anpassa avdraget efter villkorsfelens betydelse och omfattning.	<i>Allmänt råd</i> Vid bedömningen av de särskilda skötselvillkoren bör länsstyrelsen ta hänsyn till hur många villkor som har brutits av de villkor som har ställts samt betydelsen av dessa för syftet med ersättningen. Om alla villkor har brutits och/eller de har stor betydelse för syftet med ersättningen ska hävning av åtagandet för våtmarken vara ett alternativ.
--	--	---

Minskat kväveläckage

Villkor kap. 8	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 3 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 80 % av åtagandearalen ska avdraget vara 100 %. I de fall den godkända arealen är mindre än 80 % av åtagandearalen på grund av fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.	Om upprepningen beror på att lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 80 % på åtagandearalen ska åtagandet hävas. Om upprepningen beror på fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.
Särskilt fånggröda		
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 5 §	50 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> 30 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> 13 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd.	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Inte fånggröda</i> 6 §	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/Basvillkor</i> 7 § första stycket	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor</i> 7 § andra stycket	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 9 § Sprid inte växtskyddsmedel mellan tidpunkt för skörd och första brytningsdatum	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd. Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 9 § Gödsla inte mellan tidpunkt för skörd och första brytningsdatum	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> 26, 28 a §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62)	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	

SJVFS 2016:33

om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.		
Särskilt vårbearbetning		
<i>Fel markanvändning</i> 10 § p.1	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 10 § p.2	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor</i> 10 § p.3	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 12 § Sprid inte växtskyddsmedel mellan tidpunkt för skörd och 1 januari året efter stödåret	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> 33 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> Sökanden använder växtskyddsmedel på ett korrekt sätt	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Basvillkor</i> Statens jordbruks-verks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2014:42) om integrerat växtskydd. Sökanden följer villkoren om integrerat växtskydd	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 12 § Otillåten gödsling	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	

Skyddszoner

Villkor kap. 9	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 6 §	Första året i åtagande: Inget åtagande för den delen där felet finns. Från och med år två i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag om länsstyrelsen ger undantag för omläggning. Sista året i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag.	Hävning av arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	Första året i åtagande: Inget åtagande för den delen där felet finns. Från och med år två i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag om länsstyrelsen ger undantag för omläggning. Sista	Hävning av arealen där felet finns.

	året i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag.	
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 8 § p.1	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 8 § p.2	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 9 §	50 % av ersättningen för arealen där felet finns.	Hävning av skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 10 §	50 % av ersättningen för arealen där felet finns.	Hävning av skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 11 §	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 12 §	100 % av ersättningen för skiftet.	-
Särskilt skyddszon mot vattendrag		
<i>Basvillkor</i> 14 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.

Hotade husdjursraser

Villkor kap. 10	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 1 §	1000 kr per härstammingskontroll	Åtagandet ska hävas.
<i>Skötselvillkor</i> 2 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 50 % av åtagandet ska avdraget vara 100 %.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor/basvillkor</i> 3 §	Ingen ersättning för djuret samt en minskning som motsvarar ersättningen för djuret.	
<i>Skötselvillkor</i> 4 §	Ingen ersättning för djuret samt en minskning som motsvarar ersättningen för djuret.	
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	Ingen ersättning för djuret samt en minskning som motsvarar ersättningen för djuret.	

Ersättning för omställning till ekologisk produktion och ersättning till ekologisk produktion

Villkor 11 kap. samt landsbygdsförordningen	Avdrag	Allvarligt fel
<i>Skötselvillkor:</i> 9 kap. 7 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	Vid stor omfattning ska åtagandet hävas.
<i>Skötselvillkor:</i> 7-8 §§.	50 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	Vid stor omfattning ska åtagandet hävas.
9-10 §§	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	-

SJVFS 2016:33

<i>Skötselvillkor:</i> 11-12 §§	100 % avdrag för arealen där felet finns. Det ska däremot inte bli någon arealsanktion under förutsättning att marken är godkänd jordbruksmark.	-
<i>Skötselvillkor:</i> 15 §		Hävning av djuråtagandet

	Obetydlig omfattning	Mindre omfattning	Större omfattning
Villkor rådets förordning (EG) nr 834/2007⁵² samt kommissionens förordning (EG) nr 889/2008⁵³ för djurhållning och växtodling	-Fel som omfattar högst tre djur. - Fel som har mycket liten betydelse för syftet med ersättningsformen.	-Fel som varken är obetydliga eller större fel.	-Fel som har stor betydelse för syftet med ersättningsformen.
	Avdrag i procent av ersättningen för marken som omfattas.		
Villkor för växtodling: Artikel 9,11,12,16,17 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 samt artiklarna 3-6, 37, 40, 45, 47, 63-69 och 70-73 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 (Om villkoret avser ett allvarligt fel eller rör dokumentationskrav ska påföljden bedömas efter skalorna nedan under ”Allvarligt fel” samt ”Dokumentationskrav”).	5	25	50
	Avdrag i procent av ersättningen för djurslaget.		
Villkor för djurhållning: Artikel 9,10,11,14,16,19 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 samt artikel 7-24, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 46, 47, 63-69, 74-77, 79 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. (Om villkoret avser ett allvarligt fel eller rör dokumentationskrav ska påföljden bedömas efter skalorna nedan under ”Allvarligt fel” samt ”Dokumentationskrav”).	5	25	50
Allvarliga fel	Obetydlig omfattning	Större omfattning än obetydlig	
<i>Skötselvillkor:</i> Djurens skötsel, artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 834/2007,	1 000 kr, med obetydlig omfattning avses i detta fall enstaka djur.	Hävning av djuråtagandet	

⁵² EUT L 189, 20.7.2007, s 1 (Celex32007R0834).

⁵³ EUT L 250, 18.9.2008, s 1 (Celex32008R0889).

	Obetydlig omfattning	Mindre omfattning	Större omfattning
artikel 10,11 och 24 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.			
<i>Skötselvillkor:</i> Kemiskt betat utsäde, artikel 45.2 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.	1 000 kr	Hävning av djur- och växtåtagandet.	
<i>Skötselvillkor:</i> Använt kemiskt växtskyddsmedel, artikel 12 g i rådets förordning(EG) nr 834/2007; artikel 12 h rådets förordning (EG) nr 834/2007; artikel 16.1 a i rådets förordning (EG) nr 834/2007; artikel 5.1 kommissionens förordning (EU) nr 889/2008. Bilaga II kommissionens förordning (EG) nr 889/2008). För ogräsmedel gäller: artikel 12 g, 12 h, 16. 1a, 16. 2c i rådets förordning (EG) nr 834/2007.	1 000 kr	Hävning av djur- och växtåtagandet.	
<i>Basvillkor:</i> Bilaga 3, rådets direktiv 91/676/EEG ⁵⁴ , 19 a§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.	50 % av ersättningen år 1 100 % av ersättningen år 2	År 3: Hävning av djur- och växtåtagandet	
<i>Basvillkor:</i> Artiklarna 3-5 rådets direktiv 96/22/EG om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan ⁵⁵ .	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i> Bilaga 1 punkt 1 rådets direktiv 98/58/EG ⁵⁶	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i>	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	

⁵⁴ EGT L375 31.12.1991 s.1-8 (Celex31991L0676).

⁵⁵ EGT L 125, 23.5.1996, s. 3-9 (Celex31996L0022).

⁵⁶ EGT L 221, 8.8.1998, s. 23-27 (Celex31998L0058).

	Obetydlig omfattning	Mindre omfattning	Större omfattning
Bilaga 1, punkt 4.rådets direktiv 98/58/EG,			
<i>Basvillkor:</i> 5 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård.	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i> Bilaga 1, punkt 5.rådets direktiv 98/58/EG	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i> 6 kap. 19 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2010:15) om djurhållning i lantbruket.	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i> Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2010:15) om djurhållning i lantbruket, för utrymme inomhus och utomhus.	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	
<i>Basvillkor:</i> 1 kap 19 och 24 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2010:15) om djurhållning i lantbruket.	Avdrag för den/de djur som berörs.	Hävning av djuråtagandet	

Dokumentationskrav enligt artikel 63-68 (i tillämpliga delar), artikel 70-73 samt artikel 74-77 och 79 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008⁵⁷. Dokumentationskrav kopplade till basvillkoren ovan ska inte bedömas enligt denna tabell.	
Omfattning av fel på dokumentation och stödjande handlingar	Avdrag i procent av ersättningen eller högsta belopp
<ul style="list-style-type: none"> - Mer än två enskilda uppgifter saknas som inte är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda. - Högst två enskilda uppgifter saknas, som båda är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda 	5 % eller högst 5 000 kr
<ul style="list-style-type: none"> - Tre eller fler enskilda uppgifter saknas som alla är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda. 	10 % eller högst 10 000 kr
<ul style="list-style-type: none"> - Lantbrukaren har inte aktivt dokumenterat någon uppgift utan kan enbart visa stödjande handlingar. Dessutom saknas tre eller fler enskilda uppgifter som alla är avgörande för att 	25 %. Upprepat fel ger hävning av åtagandet.

⁵⁷ EUT L 250, 18.9.2008, s 1 (Celex32008R0889).

kunna kontrollera att villkor är uppfyllda.	
---	--

Kompensationsstödet

Villkor kap. 12	Avdrag
<i>Skötselvillkor</i> 1 §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 2 §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 3 §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Villkor för undantag</i> 3 a §	Inget avdrag men grödan betraktas som annan gröda och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § första stycket	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Villkor för vallgräs och baljväxter</i> 4 § andra stycket	Inget avdrag men grödan betraktas som annan gröda och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 5 a §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>En sorts gröda samt avtal</i> 5 b §	Inget avdrag men grödan betraktas som vall och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
<i>Skötselvillkor</i> 5 d §	100 % av stödet för arealen där felet finns.
<i>Skyddszon i åtagande</i> 5 e §	Inget avdrag men grödan betraktas som vall och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
<i>Dokumentation finns</i> 5 f §	Inget avdrag, men grödan betraktas som annan gröda och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
Villkor förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder	Avdrag
<i>Villkor om deklaration av all grovfoderareal</i> 10 kap. 5 § andra stycket	Inget avdrag men vid underdeklaration av grovfoderareal räknas arealen som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.

Extra djuromsorg för får

Villkor kap. 13	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	25 kr per får i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	13 kr per får i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 8 §	15 kr per får i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 9 §	121 kr per får i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 10	51 kr per får som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 11 §	36 kr per får som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 12 §	51 kr per får som omfattas av felet.	

SJVFS 2016:33

Extra djuromsorg för suggor

Villkor kap. 14	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	50 kr per sugga i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 6 §	120 kr per sugga som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	395 kr per sugga som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 8 § Produktionsuppföljning- antal	100 kr per sugga i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 8 § Produktionsuppföljning- innehåll	För varje gjord produktionsuppföljning som inte omfattar minst 4 punkter ska varje saknad punkt ge ett avdrag om 25 kr per sugga i åtagandet	

Utökad klövhälsovård för mjölkkor

Villkor kap. 15	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 3 §	Vid avvikelser på högst 20 % av besättningen är avdraget ersättningen för nötkreaturet. För avvikelser över 20 % ska avdraget vara 368 kr per nötkreatur som inte uppfyller villkoret.	
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	50 kr per nötkreatur i åtagandet	Hävning av åtagandet.

(SJVFS 2016:33).

*Bilaga 4***KOMBINATIONER AV MARKKLASSER OCH ALLMÄN/SÄRSKILD SKÖTSEL I ÅTAGANDE FÖR BETESMARKER OCH SLÅTTERÄNGAR**

<i>Typ av betesmark och slåtteriäng</i>	<i>Markklass</i>	<i>Allmän skötsel</i>	<i>Särskild skötsel</i>
Betesmark	Ingen fastställd markklass	X	
Betesmark	Betesmarker och slåtteriängar med allmänna värden	X	
Betesmark	Betesmarker med särskilda värden	X	X
Slåtteriäng	Ingen fastställd markklass	X	
Slåtteriäng	Betesmarker och slåtteriängar med allmänna värden	X	
Slåtteriäng	Slåtteriängar med särskilda värden	X	X
Alvarbete	Alvarbete		X
Skogsbete	Skogsbete		X
Mosaikbetesmark	Mosaikbetesmarker		X
Gräsfattig mark	Gräsfattiga marker		X

*Bilaga 5***KOMBINATIONER AV KOMPLEMENTEN I BETESMARKER OCH
SLÅTTERÄNGAR**

Markklass	Komplement					
	<i>Lie- slåtter</i>	<i>Lövtäkt</i>	<i>Efterbete</i>	<i>Höhant- ering</i>	<i>Bränning</i>	<i>Svårtillgängliga platser</i>
Betesmarker med särskilda värden	-	+	-	-	+	+
Slåtterängar med särskilda värden	+	+	+	+	+	+
Alvarbete	-	-	-	-	-	+
Skogsbete	-	-	-	-	-	+
Mosaikbetesmarker	-	+	-	-	+	+
Gräsfattiga marker	-	+	-	-	-	+

+ går att kombinera på samma mark

- går inte att kombinera på samma mark

*Bilaga 6***DEFINITIONER AV VÄRDEFULLA LANDSKAPSELEMENT**

Utöver vad som för varje enskilt värdefullt landskapselement redovisas nedan gäller även att de till väsentlig del ska ha tillkommit före den storskaliga mekaniseringen av jordbruket, d.v.s. före 1940.

Värdefullt landskapselement	Definition
<i>Allé</i>	Anläggning av minst 5 träd ursprungligen planterade längs en väg. Anläggningen kan vara enkel eller dubbelsidig. I en allé ingår de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att åtagandet ingåtts.
<i>Brunn, källa</i>	Brunn eller vattenkälla, eventuellt med ursprunglig konstruktion av trä eller sten.
<i>Byggnadsgrund</i>	Byggnadsgrund eller byggnad utan fungerande tak som hör samman med tidigare markanvändning/hushållning. Grunden består av en eller flera tydliga grund- eller hörnstenar samt eventuellt spismursröse. Marken innanför grundens ytterväggar inkluderas. Vid bedömning av pro rata får byggnadsgrunden vara högst 200 kvadratmeter stor.
<i>Fornlämnings-lokal</i>	Fasta fornlämningar ovan jord, enligt Kulturmiljölagen (1988:950), med kringliggande skydds- eller fornlämningsområde.
<i>Fägata</i>	Drivningsväg för boskap mellan gården eller byn och betesmarken, omgiven av stenmurar eller trägårdsgårdar.
<i>Gårdsgård av trä</i>	Gårdsgård uppförd i syfte att hägna in eller stänga ute boskap. Hägnaden är uppförd i traditionell konstruktion av trä till exempel bestående av störrar, gärdsel/slanor och hank, vidja eller ståltråd.
<i>Hamlat träd</i>	Träd präglad av kontinuerlig lövtäkt eller möjligt att återuppta i hamling. Som ett hamlat träd räknas även de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att du har ingått ett åtagande.
<i>Odlingsröse, stentipp</i>	Odlingssten samlad i rösen eller tippar.
<i>Stenmur</i>	Murarna är uppförda i syfte att hägna in eller stänga ute boskap eller att avgränsa brukningsenheter. Muren är ursprungligen upplagd med huvudsakligen flera skikt sten.
<i>Öppet dike</i>	Öppet, i huvudsak anlagt, dike för dränering. Diket ska vara vattenförande någon del av året.
<i>Överloppsbyggnad</i>	Byggnad som hör samman med tidigare markanvändning eller hushållning. Byggnaden ska ha ett fungerande permanent tak och i övrigt autentiskt utseende på utsidan. Byggnader som används för boende eller som är viktig för företags produktion räknas inte som en överloppsbyggnad.

Bilaga 7

**KOMBINATIONER ÅTAGANDEN I PROGRAMPERIOD 2014-2020
MED VISSA INSATSER INOM UTVALD MILJÖ I PROGRAMPERIOD
2007-2013**

Möjliga kombinationer åtagande i programperiod 2014-2020 med miljöersättning för naturfrämjande insatser på åkermark eller för att minska växtnärläckage från åkermark samt skötsel av landskapselement med särskilda värden inom Utvald miljö i programperiod 2007-2013.

Ersättningsformer i programperiod 2014-2020 finns i kolumnen till vänster och ersättningarna i programperiod 2007-2013 i översta raden.

	Naturfrämjande insatser på åkermark eller för att minska växtnärläckage från åkermark				Natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet
	Bevarande av hotade åkerogräs	Mångfaldsträda	Fågelåker	Anpassade skyddszoner	Skötsel av landskapselement med särskilda värden
Betesmarker och slåtterängar	-	-	-	-	-
Fäbodlar	-	-	-	-	-
Restaurering av betesmarker och slåtterängar	-	-	-	-	-
Vallodling	-	-	-	-	+
Skötsel av våtmarker och dammar	-	-	-	-	-
Minskat kväveläckage	+	-	-	-	+
Skyddszoner	-	-	-	-	+
Traditionell odling av bruna bönor	-	-	+	-	+
Omställning till ekologisk produktion - växt	-*	-*	-*	-*	+
Ekologisk produktion	-*	-*	-*	-*	+

+ Du kan få utbetalning för båda åtgärderna på samma mark

- Du kan inte få utbetalning för båda åtgärderna på samma mark

-* Du kan inte få utbetalning för båda åtgärderna på samma mark, du kan kombinera med åtagande för certifierad ekologisk produktion eller kretsloppsinriktad produktion på marken

HULLBEDÖMNING PÅ FÅR

Hullpoäng 1	Tvärutskottens ändar är endast täckta av hud. Det är mycket lätt att få in fingrarna mellan och under tvärutskotten. Ryggmuskeln är liten och tunn. Kotkropparna känns genom muskeln. Alla tornutskott känns tydligt under skinnet och spetsen går att hålla i med fingrarna.
Hullpoäng 2	Tvärutskottens ändar är avrundade och täckta med muskler under huden. Det är lätt att komma in mellan och under tvärutskotten med fingrarna. Ryggmuskeln är tydlig och känns konkav. Tornutskotten är täckta av ett tunt muskellager.
Hullpoäng 3	Tvärutskottens ändar är väl avrundade och täckta med ett ordentligt muskel- och fettlager. Det går inte att få in fingrarna mellan utskotten men det går att känna varje individuellt utskott. Ryggmuskeln är fylld, täckt med ett fettlager och känns som en rak eller något konvex yta mellan tornutskott och tvärutskott. Tornutskotten är täckta med muskulatur men går att känna.
Hullpoäng 4	Tvärutskottens ändar är så täckta av muskler och fett att de är svåra att känna. Det är svårt att få in fingrarna under tvärutskotten. Muskulaturen är tydligt konvex och täckt av fett. Tornutskotten är täckta med muskulatur men går fortfarande att känna.
Hullpoäng 5	Tvärutskotten är så täckta av muskler och fett att de inte känns. Det går inte att få in fingrarna under tvärutskotten. Muskulaturen är täckt av ett tjockt fettlager och högre än tornutskotten. Ryggen känns platt under handen. Ibland bildas en ränna i mittlinjen på ryggen mellan musklerna. Tornutskotten känns inte alls eller kan anas med kraftigare tryck med handen.

(SJVFS 2016:6).

Bilaga 9

HULLBEDÖMNING PÅ SUGGOR

Klass 1	Mager: Revben, ryggrad och höfter framträder tydligt. Späckmått <10mm
Klass 2	Tunn: Revben, ryggrad och höfter känns vid lätt tryck. Späckmått ca 14 mm
Klass 3	Medel: Revben, ryggrad och höfter känns vid hårt tryck. Späckmått ca 17 mm
Klass 4	Fet: Revben, ryggrad och höfter känns inte. Späckmått > 20 mm

(SJVFS 2016:6)